VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 97 — Vol. LV vuosikerta . Sudbury, Ont Tiistai, jouluk. 7 p. — Tuesday, Dec. 7, 1971

Trudeau keskusteli Nixonin kanssa

USAn dollari laski alhaisimpaan tasoon devalvoinnin ilmapiirissä; sota laajenee Intian ja Pakistanin välillä

Washington. — Pääministeri Pierre Trudeaun ja Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon keskustelivat maanantai-iltana noin kaksi tuntia kansainvälisistä ongelmista sekä Canadan ja Yhdysvaltain talous- ja kauppasuhteista pääsemättä kuitenkaan mihinkään sitoviin päätöksiin asioista

Erään canadalaisvirkailijan kerrotaan sanoneen, että mr Trudeaun aloitteesta järjestetty kohtaaminen siinä mielessä, että saadaan selville USA:n pitkän tähtäyksen suhtautuminen Canadaan, oli menestyksellinen.

Mr. Trudeaun kerrotaan esittäneen yleispiirteisiä ehdotuksia mr Nixonin harkittavaksi Yhdysvaltain pitkän tähtäyksen ohjelmasta Canadaan. "Pääministeri sai vastakaikua,, mitä hän piti rohkaisevana", kerrottiin canadalaispiireistä myöhemmin.

Keskustelun yhteydessä kajottiin myös Intian ja Pakistanin välisiin yhteenottoihin, lähi-idän tilanteeseen ja mr Nixonin tulevaan Kiina-matkaan.

CANADAN DOLLARI OHITTI HETKELLISESTI USA:n DOLLARIN ARVON MAANANTAINA

Yhdysvaltain dollarin arvo laski edelleen maanantaina ja aiheutti myös sen, että Canadan dollarin arvo oli mainittuna päivänä vähän aikaa korkeampi kuin USA:n dollarin.

Länsimaailman finanssitilanteen epävakaisuuden olosuhteissa USA:n dollari noteerattiin entistä alhaisempaan arvoon Lontoossa, Frankfurtissa, Zyrichissä, Tokiossa ja Milanossa. Ranskan hallituksen voimaan ottamien kontrollimenetelmien perusteella dollarin asema oli voimakkaampi Pariisissa.

Yhdysvaltain dollarin arvo on laskenut suuresti viimeksikuluneitten päivien aikana voimistuttaen olettamusta. että se devalvoidaan ehkä aina 8:aan prosenttiin asti kullan arvoon verraten.

Tämä huhu USA:n dollarin devalvoinnista sai alkunsa länsimaiden "kymmenen rikkaan" viimeviikkoisesta Rooman kokouksesta missä Yhdysvaltain raha-asiain ministeri John Connally esitti "mahdollisuuden" siitä, että dollarin arvoa alennetaan ehkä 10-prosenttisesti kullan hintaan verraten.

Johtuen Yhdysvaltain dollarin hinnan laskusta Canadan dollari nousi Toronton ja Montrealin pörsseissä maanantaina vähäksi ajaksi 100.03 senttiin Yhdysvaltain dollariin verraten, mutta laski myöhemmin päivällä alapuolelle USA:n dollarin arvon. Canadan dollarin arvoksi ilmoitettiin maanantai-iltana 99.88 ja 99.75 Yhdysvaltain dollariin verraten.

Lontoosta saatujen tietojen mukaan kullan hinta nousi maanantaina ennätystasoon, ollen se $43.975 unssilta. Tätä edellinen kullan hinnan korkeusennätys oli elokuun 9 pnä, jolloin se oli $43.94 unssilta.

INTIAN—PAKISTANIN TAISTELUT LAAJENEVAT

New Delhi. — Intian armeijan johto esitti maanantaina väitöksen, että Itä-Pakistan on eristetty Länsi-Pakistanista, ja että Länsi-Pakistanin asevoimat perääntyvät epäjärjestyksessä Itä-Pakistanissa — mikä on Intian alueella erotettu noin 1,000 mailin verran Länsi-Pakistanista.

Pakistanin toimesta katkaistiin diplomaattiset suhteet Intiaan sen vuoksi kun viimeksimainittu tunnusti Bangla Deshin Itä-Pakistanin lailliseksi hallitukseksi. Näiden maiden diplomaattisia suhteita ei katkaistu niiden kahden aiemman sodan aikana vuosina 1948 ja 1965.

Washingtonista tiedoitettiin, että Yhdysvallat lopettaa avustuksen antamisen niin Intialle kuin Pakistanille.

Intian itäisen rintaman komentaja eversti B. P. Richkye sanoi joukkojensa vallanneen Fenin kauppalan Itä-Pakistanissa ja katkaisseen siten rautatieyhteyden Daccan ja Chittagong-sataman välillä. Pakistanin asevoimat perääntyvät epäjärjestyksessä, hän sanoi.

Itä-Pakistanin ja Länsi-Pakistanin välillä on 1,000 mailin levyinen intialais-alue ja New Delhi väittää nyt, että sen asevoimat ovat katkaisseet kaikki yhteydet Itä- ja Länsi-Pakistanin välillä.

Pakistanin puhemiehet väittävät tuhonneensa 95 intialaista lentokonetta. Intia myöntää menettäneensä 19 konetta.

Pakistanin ilmavoimat suorittivat ilmahyökkäyksen Intian väkirikkainta kaupunkia, Bombayta vastaan missä sanotaan loukkaantuneen 15 ihmistä.

Autovakuutuksiin ehkä 4.8 pros. korotus

Toronto. — Autovakuutusmaksujen uskotaan nousevan kahdeksassa Canadan kymmenestä maakunnasta keskimäärin noin 4.8 prosenttisesti v. 1972.

Tällaisen tiedon antoi viikon vaihteessa vakuutusyhtiöiden yhdistys, Canadian Underwriters Association, mikä tavallisesti määrittelee tämän maan autovakuutusten taksat.

Ontariossa on odotettavissa 6.5-prosenttinen vakuutusmaksujen korotus ja Suur-Torontossa ehkä sitäkin suurempi (10%) nousu. Vuonna 1971 autovakuutukset nousivat yleisesti puhuen 12.4-prosenttisesti.

Torontolainen autoilija, jolla on ollut tapaturma tai liikennesäädösten rikkomisesta annettu tuomio viimeksikuluneen 5 vuoden aikana, joutuu Chevrolet Biscaynesta tai muusta samanluokan 6 sylinterisestä autosta vuonna 1972 maksamaan $133 vakuutuksesta minkä hinta tänä vuonna oli $122.

Siviilit USAn ilmapommituksen joukkouhreina

Washington. — Senaattori Edward Kennedy sanoi sunnuntaina hallituksen uusimman tutkimuksen osoittavan, että Yhdysvaltain ilmavoimien pommitus Kambodzhassa on lisännyt tuntuvasti siviili-ihmisten menetyksiä ja pakolaisten määrää.

Noin parin viikon kuluttua pakolaisasioita käsittelevälle komitealle esitettävässä raportissa on yksityiskohtaisia tietoja Kambodzhan pääkaupungista, Phnom Penhista paenneiden satojentuhansien ihmisten ruoka- ja asuntopuutteesta.

Raportissa sanotaan ihmisten jättävän kotinsa pääasiassa siksi kun he pelkäävät pommitusta tai kun heidän asuntonsa on ilmapommituksessa tuhottu. Raportin mukaan Kambodzhassa on nyt 2 miljoonaa pakolaista.

INTIAN JA PAKISTANIN RAJALLA JATKUU EDELLEEN YHTEENOTTOJA

Neuvostoliitto kehoittaa toisia maita pysymään erossa Intian ja Pakistanin asioista; taistelut alkoivat Pakistanista

New Delhi. — Intian ja Pakistanin edustajat julkaisivat sunnuntaina jyrkästi toisistaan eroavia tietoja niiden rajalla tapahtuneista aseellisista yhteenotoista.

Intia ilmoitti upottaneensa kolme pakistanilaista laivaa, mukaanlukien kaksi risteilijää Karachin edustalla käydyssä meritaistelussa, ja että Intian merivoimat ahdistivat myös pakistanilaista sukellusvenettä Bengalin lahdella.

Pakistanin puhemiehet kiistävät nämä tiedot myöntäen kuitenkin, että yksi heidän risteilijänsä on vaurioitunut. Pakistanin puhemies sanoi perättömäksi Intian tietoa Karachin lähettyvillä olleista taisteluista.

Mutta noin 405 ulkomaalaista, mukana 9 canadalaista, jotka on tuotu lentoteitse Karachista Teheraniin, kertoivat Karachin sataman olleen liekeissä.

Neuvostoliitto julkaisi lauantaina lausunnon, jossa syytetään Pakistania sotatoimien laajentamisesta. Yhdysvaltain puhemiehet väittävät Intian kantavan suurimman vastuun sotatoimien laajenemisesta.

Maanantaiaamuna tiedoitettiin, että Intia on tunnustanut Bangla Deshin, mikä tavoittelee Itä-Pakistanin itsenäisyyttä. Samalla kerrottiin, että Pakistan on katkaissut diplomaattiset suhteensa Intiaan siksi kun viimeksimainittu tunnusti Bangla Deshin.

SANOO NEUVOSTOLIITON ETUJEN OLEVAN VAA'ASSA

Moskova. — Neuvostoliitto julkaisi sunnuntaina lausunnon, missä sanotaan, että Intian ja Pakistanin väliset yhteenotot vaikuttavat Neuvostoliittoon. Moskova esitti Pakistanin johtajille varoituksen, että he ottavat itselleen suuren edesvastuun toteuttaessaan vaarallista yhteenotto-ohjelmaa Intian kanssa.

Neuvostoliitto ja Intia allekirjoittivat ystävyyssopimuksen elokuun 9 päivänä. Moskova varoitti nyt toisia maita, että niiden ei pidä sekaantua Intian ja Pakistanin väliseen taisteluun.

Toisaalta brittiläislehdet kertovat Kiinan pääministeri Chou Enlain sanoneen, että jos sota syttyy, Kiina tulee asennoitumaan päättävästi Pakistanin puolelle.

TASSin uutistiedossa YK:n tapahtumista syytettiin Pekingiä ja Washingtonia kolluusiosta Intiaa ja Itä-Pakistanin asukkaita vastaan. TASS:in lausunnon avainkohdassa sanotaan:

"Neuvostoliitto ei voi olla välinpitämättömänä kun huomioidaan yhteenottojen kehittyminen sen omien rajojen lähettyvillä, vaikuttaen ne siten sen turvallisuuteen.

"Toimien johdonmukaisesti Intian mantereen rauhan ylläpitämiseksi Neuvostoliiton hallitus katsoo tarpeelliseksi kiinnittää Pakistanin johtajien huomion siihen suureen edesvastuuseen, minkä he itselleen ottavat tätä vaarallista ohjelmaa seuratessaan.

KIINA YRITTI SAADA INTIAN TUOMITUKSI

United Nations. — Kiina yritti eilen saada YK:n Turvallisuusneuvostolle esittämänsä päätöslauselmaluonnoksen perusteella Intian "syylliseksi" Pakistanin ja Intian välisessä kahakassa. Sen päätöslauselma jäi kuitenkin hyväksymättä.

Kiinan päätöslauselma tuli hyljätyksi Neuvostoliiton eittoamisoikeuden perusteella. Sen puolesta annettiin 15 jäsentä käsittävässä Turvallisuusneuvostossa 11 ääntä ja vastaan 2 (NL ja Puola). Britannia ja Ranska pidättyivät äänestämisestä.

KOSYGIN JATKAA VIERAILUA

Aalborg., Tanska. — Korostaen sitä, että Neuvostoliiton ja Intian ystävyyssopimus on "tehokas", Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin sanoi täällä sunnuntaina, Tanskan vierailunsa viimeisenä päivänä mm. seuraavaa:

"Meidän mielestämme ongelman perustana on rauhan palauttaminen Pakistanissa, sillä tämä taistelu alkoi Pakistanissa, eikä Pakistanin ja Intian välisenä yh-

(Jatkuu sivulla 4)

INTIAN MAHARADZAT SAAVAT IHMISOIKEUDET

Se maksaa kuitenkin heille valtion ylläpidon ja "oikeuksien" menetyksen

New Delhi. — Intian parlamentin alahuone, Lok Sabha (kansankamari) hyväksyi perustuslain muutoksen, mikä "korottaa" maharadzat (suuret kuninkaat) tavallisten intialaisten tasolle, mutta ottaa samalla heiltä pois valtion ylläpitomaksut, noin $6.4 miljoonaa vuodessa, ja lisäksi monet muut etuisuudet.

Kansankamari hyväksyi vain 4 tuntia käydyn keskustelun perusteella pääministeri Indira Gandhin henkilökohtaisesti esittämän muutosehdotuksen äänin 381—6. Tämä vuoden 1951 perustuslakiin laadittu muutosehdotus menee nyt ylähuoneen käsiteltäväksi missä sille odotetaan nopeata hyväksymistä.

Nykyistä oikeistolaisempi ylähuone hylkäsi samanlaisen muutosehdotuksen v. 1970.

"Me voimme ottaa heiltä (maharadzoilta) pois heidän ylellisyytensä ja loistonsa, mutta me annamme heille tilaisuuden olla ihmisinä', sanoi pääministeri mrs Gandhi suosionosoitusten raikuessa kansankamarissa.

Tämän lakiehdotuksen perusteella lopetetaan 278:lta maharadzalta valtion rahallisen tuen lisäksi useita muita etuisuuksia, kuten ilmaiseksi saatu vesi ja sähkö, verovapautus suurimmalta osalta heidän tuloistaan, oikeus siihen että heitä sanotaan "hänen korkeutensa" ja myös tykinlaukauksin esitettävät tervehdykset.

Kun ylähuone ja sitten Intian korkein oikeus mitätöi vuonna 1970 esitetyt samanlaiset ehdotukset maharadzojen erikoisoikeuksien poistamiseksi, pääministeri Gandhi järjesti uudet vaalit ja sai niissä murskaavan vaalivoiton oikeistolaisista, joden vaaliohjelman yhtenä päävalttina oli maharabzojen erikoisoikeuksien puolustaminen sillä perusteella että maharadzojen yksityisomistuksiin ei voida kajota.

CANADA YKSI KAIKKEIN VELKAISIN MAA

6,700 canadalaista laitosta välittömästi ulkomaisen (USAn) pääoman kontrollissa

Ottawa. — Canadan ulkomainen velka on lisääntynyt vuosittain 4-prosenttisesti 1920-luvulta alkaen, ollen viime vuoden lopussa $28 miljardia. "Canada on yksi velkaisin maa maailmassa sanotaan Statistic Canadan torstaisessa tiedonannossa.

"Canadan velka vuoden 1970 lopussa oli $28.2 miljardia, eli $24 miljardia suurempi kuin toisen maailmansodan lopulla" sanotaan tässä 187 sivua käsittävässä Teollisuus- ja kauppaministeriön tutkimusraportissa.

Canadan koko ulkomainen velka (ts. ulkomaisen pääoman sijoitus Canadaan) nousi $8.5 miljardista v. 1945 $45 miljardiin vuoteen 1969 mennessä, edustaen se pääasiassa ulkomaisen pääoman välitöntä sijoitusta Canadaan.

Samaan aikaan Canadan ulkomaiset sijoitukset nousivat $14.8 miljardista $18.8 miljardiin vuoteen 1969 mennessä eli osapuilleen kahteen viidesosaan Canadaan sijoitetusta ulkomaisesta pääomasta.

Tutkimuksen perusteella laaditussa raportissa osoitetaan kuitenkin että vähentämällä ulkomaille sijoitettu pääoma Canadaan sijoitetusta pääomasta, ei saada todellista kuvaa Canadan ulkomaisista veloista, sillä huomattava osa ulkomaille sijoitetusta "canadalaisesta pääomasta" on todellisuudessa ei-canadalaisten kontrollissa olevia canadalaislaitoksien sijoituksia.

"Canadan brutto-, eli kokonais velka v. 1946 oli $678 kutakin asukasta kohti ja vuonna 1969 $2,207 jokaista canadalaista kohti, ollen se suuri vastakohta Yhdysvaltain tilanteeseen, missä vastaavat luvut ovat $110 ja $438."

Liittovaltion viranomaiset väittivät, ettei näiden tilastotietojen julkaisemisella ole mitään yhteyttä Grayn raportin kanssa, mikä julkaistiin hiljattain vuototietona, eikä liioin pääministeri Pierre Trudeaun Washington-vierailun kanssa.

Nyt julkaistussa raportissa todetaan myös seuraavaa:

— Ulkomainen kontrolli on korkein Canadassa öljy- ja maakaasualalla, ollen se 74-prosenttinen; kaivos- ja sulattoalalla 65-prosenttinen ja teollisuusalalla 57-prosenttinen;

— Suurin määrä ulkamaista pääomaa on tullut Yhdysvalloista — noin 81 prosenttia v. 1967, ollen lisäys 70-prosenttinen toisen maailmansodan päättymisen jälkeen;

— Noin 8,700 canadalaista laitosta oli v. 1967 ei-canadalaisten kontrollissa. Ulkomaista pääomaa oli sijoitettu välittömästi (suoran omistuksen pohjalla) ja välillisesti (lainoina) 12,000 canalaislaitokseen;

— Pääomasijoitustensa perusteella ei-canadalaiset omistavat välittömästi $2.2 miljardia Canadan pääomasijoituksista, joiden kokonaismäärä v. 1969 oli $5 miljardia.

Syytti Israelia rauhanyritysten jarruttamisesta

United Nations. — YK:n pääsihteeri U Thant esitti viime viikolla Yleiskokouksen istunnossa syytöksen, että Israel on vastuussa lähi-idän rauhanneuvottelujen paikallaan tallaamisesta. Hän suositteli myös lisää painostusta Tel Avivia kohtaan.

U Thant esitti raportin erikois edustajansa, Ruotsin suurlähettilään Gunnar Jarringin toiminnasta aikana, jolloin oli puhetta siitä, että jotkut Egyptille ystävälliset maat voivat esittää yleiskokouksen käsiteltäväksi päätöslauselmaluonnoksen, missä vaaditaan aseiden myyntikieltoa ja taloudellisia pakotteita Israelia vastaan.

Tällaisista pakoitteista rauhan hyväksi voi päättää vain Turvallisuusneuvosto, mutta jos sellainen päätöslauselma hyväksytään Yleiskokouksessa, se tekee mahdolliseksi asian esilleottamisen Turvallisuusneuvostossa.

VIIME TIEDOT

Moskova. — Moskovan radio tiedoitti maanantai-iltana Neuvostoliiton uudesta avaruustutkimuksen saavutuksesta, mikä on ensimmäinen alallaan. Tämän radiotiedon mukaan kuutisen kuukautta sitten pitkälle matkalleen lähetetty Mars 3 on suorittanut pehmeän laskun Marsin pinnalle niin, että sieltä on saatu tärkeitä tietoja maahan.

United Nations. — Pääsemättä mihinkään yhteisymmärrykseen asiasta YK:n Turvallisuusneuvosto päätti maanantai-iltana, että Intian ja Pakistanin välistä selkkausta koskevien asioiden käsittely siirretään Yleiskokouksen istunnolle. Siellä ei voida päätösten tekoa väistää suurvaltojen eittoamisoikeudella, kuten on mahdollista Turvallisuusneuvostossa, mutta ainoastaan Turvallisuusneuvosto voi peruskirjan mukaan tehdä ratkaisuja sodan ja rauhan kysymyksistä.

Ottawa. — Ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi maanantaina alahuoneen istunnossa, että yritykset 40 canadalaisen siirtämiseksi pois Itä-Pakistanista ovat siirtyneet tuonnemmaksi kun Daccaan lähetetty canadalaiskone joutui kääntymään takaisin siksi kun sikäläinen lentokenttä oli tulituksen kohteena.

Canberra. — Australian pääministeri William McMahon tiedoitti eilen, että Kiina on katkaissut neuvottelut Australian ja Kiinan diplomaattisuhteiden järjestämisestä.

Rooma. — Lähes 2,000,000 Italian maataloustyöläistä ja 200,000 valtion laitoksissa, kuten terveys- ja huoltoalalla toimivaa henkilöä aloitti maanantaina 48 tuntia kestävän lakon parempien palkkojen puolesta. Se oli näiden ryhmien toinen lakko 10 päivän aikana. Italian maataloustyöläiset vaativat $3.20 palkkaa päivässä.

QFL hyväksyi Quebecin itsemääräämis-vapauden

Kannattaa työväen yhteistä rintamaa; Laberge uudelleen liiton presidentiksi

Montreal. — Quebecin työväenliitto (CLC:n kuuluva Quebec Federation of Labor) hyväksyi vuosikokouksessaan nyt ensimmäisen kerrn päätöslauselman, minkä mukaan se kannattaa Quebecin itsemääräämisoikeutta.

Tämä päätös tehtiin 5-päiväisen edustajakokouksen viimeisen päivän istunnossa. Samalla hyväksyttiin päätös, jonka mukaan QFL pitää Ranskan kieltä ainoana virallisena kielenä Quebecissa

Monipuolisen keskustelun jälkeen hyväksyttiin itsemääräämis oikeudesta päätöslauselma, missä sanotaan mm.:

"Päätettäköön, että QFL antaa kannatuksensa periaatteelle, että Quebecilla on täydellinen oikeus itsemääräämisoikeutensa kannalta, mukaanlukien oikeus itsenäiseksi julistautumiseen sillä varauksella, että tämä kehitys tapahtuu työväenluokan toivomusten ja tavoitteiden mukaisesti. Päätöslauselmakomitean puheenjohtajana toimi terästyöläisten union edustaja Emile Bourrault jonka väitetään kuuluvan sekä Parti Quebecoisiin että NDP:n Quebecin jaostoon.

Hänen ehdotuksestaan hyväksyttiin myös toinen päätöslauselma, jonka mukaan QFL:n tulee toimia vaalien aikana NDP:n ehdokkaiden valitsemisen hyväksi.

Tämä päätös hyväksyttiin sen jälkeen kun oli päätetty, että QFLn säännöistä poistetaan kohta, missä määritellään sääntövoimaisesti että QFL tukee NDP:ta. Viimeksimainitussa päätöslauselmassa sanotaan, että kansallinen NDP ei enää osallistu Quebecin vaaleihin ja että NDP:n Quebecin jaosto "on täydellisesti huomioinut Quebecin realiteetit".

Päätöslauselmassa pidetään kokonaan pois mahdollisuuksista olevan sen, että seuraavissa liittovaaleissa Quebec jätettäisiin riippuvaiseksi Trudeaun mallisen poliittisen ja sotilaallisen sorron jatkumisesta tai Caouetten mielipuolisen fasismin noususta.

Lauantaisessa istunnossa hyvä.ksyttiin kaikkia työväenjärjestöjä edustavan yhteisrintaman muodostamisajatus.

Noin 225,000 jäsentä edustavan CNTU:n presidentti, yhdessä opettajain union ja farmarien edustajain kanssa ilmaisivat aikaisemmin kokouksessa myönteisen asenteensa tällaisen yhteisrintaman muodostamiseksi.

Reformismiselta linjalta avoimesti "sosialismin kannattajaksi" ilmoittautunut Louis Laberge nousi tarkkailijain kertoman mukaan tässä kokouksessa huomatuksi johtaja-hahmoksi ja tuli nyt uudelleen valituksi QFL:n presidentin toimeen.

Länsi-Euroopassa jatkuu laihojen vuosien olosuhde

Brittiläisten taloustutkijain arvion mukaan hinnat ja työttömyys nousevat

Lontoo. — Talouslama jatkuu ensi talvena Länsi-Euroopan maissa työttömyyden ja jatkuvien hinnankorotusten olosuhteissa, selittää Britannian eräs arvovaltainen tutkimusinstituutti.

Kansainvälisen finanssikriisin nopea ratkaisu parantaa vain osittain tilannetta, selittää National Institute of Economic and Social Research (NIESR) juuri ilmestyneessä neljännesvuosijulkaisussaan.

Mainittu laitos katsoi kuitenkin tarpeelliseksi puolustaa USA:n presidentti Richard Nixonia, joka viime elokuun 15 päivänä ryhtyi yksipuolisesti parantamaan maansa maksutasevajausta liittolaistensa kustannuksella

Mainittu instituutti on itsenäinen, ei-voittoa tavoitteleva tutkimuslaitos, jota tuetaan rahallisesti yksityisyhtiöiden ja säätiöiden toimesta.

Sen tutkimuksen perusteella taloustuotanto vilkastuu Yhdysvalloissa, Canadassa, Britanniassa, Italiassa ja Japanissa, mutta jälellä olevissa lännen teollisuusmaissa taloustuotannon kasvu on hyvin rajoitettu.

"Työttömyys on ehkä sivuuttanut korkeimman tasonsa Pohjois-Amerikassa, mutta se on lisääntymässä asiallisesti puhuen kaikissa Länsi-Euroopan maissa, ja tätä työttömyyden nousua näyttää jatkuvan vielä jonkin aikaa", selittää tämä instituutti,

PYSYVÄ TAPPIO CANADALLE USAn TAVOITTEENA

Washington. — Yhdysvaltain hallituksessa on ryhmä, joka yrittää kehittää sellaista kauppapolitiikkaa, minkä perusteella Canada jäisi jatkuvasti tappiotilille Yhdysvaltain kanssa käymästään kaupasta.

Tällaisen varoituksen antoi sunnuntaina viikko sitten Yhdysvaltain Talousasiain apulaisministerin toimesta eronnut Philip Trezise, jota on pidetty Canadan yhtenä parhaana ystävänä USA:n hallituskoneistossa.

Hän sanoo jääneensä hallituskoneistosta pois henkilökohtaisten seikkojen vuoksi, mutta siitä huolimatta on kiinnitetty huomiota mr Trazisen arvosteluun Yhdysvaltain hallituksen kauppapolitiikasta Canadaan nähden.

Ikäänkuin varoituksena Canadalle ja Yhdysvaltain presidentti Nixonin puheille maanantaina menneelle pääministeri Pierre Trudeaulle, mr Trezise sanoi ko. ryhmän USA:n hallituksessa katsovan, että Yhdysvallat ei voi sallia kauppavajauksen jatkumista Japanin ja Canadan kanssa.

Hän kieltäytyi arvioimasta sitä, kuinka voimakas tämä Canada-vastainen ryhmä USA:n hallituksessa on. Mutta yleisesti otaksutaan, että siihen ryhmään kuuluvia on USA:n hallituksen raha-asiain ministeriössä, mikä normaalisti seuraa "kovempaa linjaa" Canadaan nähden kuin muut ministeriöt.

Mr Trezise on sitä mieltä, että protektionistinen ohjelma osoittautuu hyvin kalliiksi Yhdysvalloille ja suorastaan tuhoisaksi Canadalle.

Hän sanoi, että ehdotukset vapaakauppajärjestelmän muodostamiseksi Canadan ja Yhdysvaltain välillä on epärealinen . . . sillä sellaisen järjestelyn poliittiset, sosiaaliset ja taloudelliset seikat ovat ristiriidassa Canadan tavoittelle "identtisyytensä säilyttämiseksi".

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Mr. Druryn "huonot eväät"

Viisaitten hämäläisten "yhdennessätoista käskyssä" sanotaan: "Älä hätäile". Jos pitäisimme kiinni tästä opetuksesta, meillä ei olisi nyt sitä vaaraa, että tämä kirjoitus on vanhentunut jo ennen ilmestymistä eli sitä, että se ilmestyy "vuorokauden vanhalla parralla" koristeltuna. Kaikesta huolimatta tuntuu siltä, että tästäkin asiasta sopisi puhua "kuumana" eli ajankohtaisesti lopullisia ratkaisuja odottamatta.

Kysymys on niistä läpeensä huonoista eväistä mitä postityöläisten lakon ja muidenkin kysymysten yhteydessä rutikuivaksi konservatiiviksi osoittautunut liittohallituksen raha-asiain lautakunnan presidentti Charles Drury pääministeri Pierre Trudeaulle tarjosi antaessaan viime viikolla lausunnon, jonka mukaan Canadalla on muka jonkinlainen "sitoumus" mikä vaatii kunnian nimissä pitämään Yhdysvaltain ja Canadan yhteisen puolustustuotantosopimuksen kauppataasa "osapuilleen tasapainossa".

Kun mr Drury antoi tämän lausuntonsa vain muutama päivä sitä ennen jolloin pääministeri Trudeau lähti Washingtoniin presidentti Richard Nixonin puheille, niin sitä ei voida pitää muuna kuin julkisena tiedonantona, että tässäkin asiassa ainakin hallituksen raha-asiain lautakunnan mielestä on annettava periksi Yhdysvalloille. Autosopimuksen lisäksi Washington on pitänyt erikoisen pahana sitä, että Canadalla on puolustustuotanto-sopimuksen perusteella kertynyt muutaman viimeksikuluneen vuoden ajalta $500 miljoonan ylijäämä tästä kuolemanvälineiden kaupasta. Tästä se kenkä puristaa. Ja mikäli mr Drury antoi lausuntonsa ennakkotietona siitä, mitä Trudeau matkasta on tältä kohdin odotettavissa, niin se tarkoittaa, että me canadalaiset saamme tästäkin asiasta jobin postia jo ennen näiden rivien ilmestymistä, eli maanantai-iltana. Tämän vuoksi hitaasti kiirehtiminen olisi ollut meidän kohdallamme paikallaan.

Kaikesta huolimatta meistä tuntuu, että asia on kansallisten etujen kannalta siksi tärkeä, että siitä on syytä vaihtaa mielipiteitä huolimatta lainkaan siitä mitä Washingtonissa päätetään tai päättämättä jätetään.

Ensiksi on huomioitava, kuten asiaa koskevissa Ottawan uutistiedoissa jo viime viikolla myönnettiin, että mr Druryn selostus antaa vallan uudenlaisen kuvan tämän puolustus-tuotanto-sopimuksen sisällöstä. Koskaan ennen ei ole puhuttu mitään tällaisista "sitoumuksista".

Toiseksi on syytä muistaa, että se sotavarustekaupasta saatu $500 miljoonan ylijäämä ei tullut "normaalitilassa". Alkuperäinen sopimus tehtiin NATO:n ja NORAD:n tarpeita silmällä pitäen. Mutta sen jälkeen Yhdysvallat sekaantui korviaan myöten Vietnamin sotaan ja muihin hyökkäyksiin, joiden vuoksi se tarvitsi odotettua enemmän erinäisiä sotatarvikkeita. Se tarvitsee siinä Canadan sotatarvetehtailijain ja niitä palvelevien hallitusten apua ja tukea. Se $500 miljoonan ylijäämä tuli siis poikkeustilassa. Ja jos sitäkin "sopimusta" huononnetaan nyt tämän poikkeustilan olosuhteissa, niin seurauksena voi hyvinkin olla se, että jos, ja kun Yhdysvaltain hyökkäyssota päättyy Indokiinan maissa, silloin tulee Canadalle tämän sopimuksen puitteissa suuria tappiolukuja.

Torontolainen Globe and Mail oli mielestämme aivan oikeassa sanoessaan viime perjantain johtavassa toimituskirjoituksessaan mm. seuraavaa:

. . . Ainoastaan mies joka ei paljoakaan perusta totuudesta (lehti puhuu mr Druryn lausunnosta) voi kääntää vuoden 1963 kes kustelut sitoviksi sopimuksiksi siten, että Canadan on korvattava se $500 miljoonan ylijäämä mitä puolustus-tuotanto-sopimuksen perusteella on sen jälkeen saatu.

Ensinnäkin, tätä ylijäämää ei saatu välineitten varaamisesta NATOlle ja NORADille. Se kerääntyi siitä kun on varattu Yhdysvalloille materiaaleja käytettäväksi Vietnamin sodassa, mikä yhteydessä enemmistö canadalaista hämmästyisi, jos sitä sotaa on käyty "kahden hallituksen yhteisten intressien mukaisesti". Enemmistö canadalaisista pitää inhottavana sitä sotaa; Canadan liberaalinen pääministeri meni Yhdysvaltoihin tuomitsemaan sen ja sai siitä korvapuustin Yhdysvaltain presidentiltä.

Yhdysvaltain nyt esittämä lasku on katteeton (phony bill). Meidän pitää todennäköisesti maksaa se siksi kun se (Yhdysvallat) on suurempi ja voimakkaampi kuin Canada ja sillä on tuhansia kapuloita käytettävänään saadakseen meidät linjalle. Mutta mr Drury on tympäisevä sanoessaan, että meidän pitää kunnioittaa vuoden 1963 sopimusta, mitä ei ole koskaan tehty.

"Eikä siitä $500 miljoonasta, jonka olemme hankkineet, ole mitään kunniaa — vaan häpeää."

Kehitystä parempaan

Uutistiedot viittaavat voimakkaasti siihen, että Saksojen väliset neuvottelut Berliinin ongelmasta ja muista kysymyksistä sekä Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton väliset keskustelut Euroopan, turvallisuuskokousta koskevista kysymyksistä ja muista seikoista, ovat edistyneet siinä määrin, että odotettavissa on ehkä uusia sopimuksia ja merkittäviä ratkaisuja.

Moskovasta torstaina saapuneissa uutistiedoissa kerrottiin siitä, että Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko ja Länsi-Saksan ulkoministeri Walter Scheel olivat päässeet keskenään yhteisymmärrykseen siitä, että asevoimien vähentämisen tulee Euroopassa tapahtua siten, ettei toinen puoli "joudu huonompaan asemaan". Miten tämä tärkeä periaate käytännössä tulkitaan, se on tietenkin vielä kiperä juttu, mutta jos on hyvää tahtoa, niin sekin solmu voidaan ilmeisesti aukaista.

Vähän aikaisemmin, marraskuun 28 pnä kerrottiin edellämainittujen ulkoministerien saavuttaneen pitkälle ulottuvan yksimielisyyden Euroopan turvallisuuskokouksen järjestämisestä. Gromykon ja Scheelin ensimmäisen neuvottelukierroksen aikana olivat osapuolet melko yksimielisiä turvallisuuskokouksen edellytysten ja mahdollisten menettelytapojen arvioinnissa.

Ne ilmaisivat yksimielisyytensä myös siitä, että Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton toista vuotta sitten solmima hyökkäämättömyyssopimus tarjoaa jo nyt — niin kuin sen päämäärä — uusia kumppanin osapuolta hyödyttäviä mahdollisuuksia.

Länsisaksalaisten mielestä on asiantuntijaryhmien heti ryhdyttävä valmistelemaan tieteellistekniistä vaihtoa ja kulttuurivaihtoa koskevaa sopimusta. Samalla suositellaan kauppasopimukseen tähtäävien neuvottelujen kiirehtimistä jne.

Kuten sanottu, ylläesitetyt ja monet muut niihin verrattavat seikat antavat aihetta odottaa uusia sopimuksia ja ratkaisuja jotka lieventävät edelleen idän ja lännen välistä jännitystä ja tulevat pakosta auttamaan kansainvälistä rauhan vakiintumista.

Työväenluokka ollut ja on Suomen itsenäisyyden luotettava tukija

Suomen itsenäisyysjuhlassa viime sunnuntaina Finnish haalilla pitämänsä selväpiirteisen juhlapuheen yhteydessä Vapauden entinen liikkeenhoitaja Edwin Suksi osoitti, että työväenluokka järjestöineen on ollut Suomen itsenäisyyden luotettu tuki ja turva. Mikäli on puhe yhteisten itsenäisyysjuhlien järjestämisestä täällä, mistä nyt on nostettu kysymys, Canadan Suomalainen Järjestö, Vapaus-lehti ja niiden takana olevat piirit ovat valmiina siihen yhteisesti sovittavien menetelmien puitteissa, selitti mr Suksi jonka puheen julkaisemme miltei kokonaan:

Palauttakaamme mieleemme, että Suomen eduskunta hyväksyi itsenäisyyspäätöksen joulukuun 6 pnä 1917. Juuri sen vuoksi vietetään joulukuun kuudetta päivää Suomen itsenäisyyspäivänä.

Kansakunnan itsenäistyminen tarkoittaa tavallisesti suurta ylösnousemusta koko kansalle. Kahlehditut voimat vapautuvat avaten tien taloudelliseen ja kulttuuriseen nousuun. Itsenäisyys merkitsee vapautta ja kukoistuskautta.

Mutta Suomen itsenäistyminen, jonka puolesta oli ennenkaikkea työväenliikkeen toimesta niin paljon puhuttu, toimittu ja uhrattu, sai aluksi murhenäytelmän sävyn. Vain toinen osa, porvarillinen vähemmistö voi silloin juhlia — ja sekään ei juhlinut maan vapautumista, vaan voitosta omasta kansasta, työväestöstä.

Jo niin aikaisin kuin v. 1905 Suomen työväestön taloudellisiin olosuhteisiin kohdistuva taistelu alkoi nopeasti kehittyä luonteeltaan poliittiseksi. Äänioikeustaisteluun yhdistyi jo silloin vaatimus kansallisesta riippumattomuudesta.

Työväenenemmistöinen Suomen eduskunta heinäkuun 18 pnä 1917 hyväksyi valtalain, joka julisti Suomen riippumattomaksi Venäjästä. Tämäkin Suomen työväestön ja laillisesti valitun eduskunnan säätämä laki tehtiin tyhäksi, kun oikeistoporvaristo yhdessä Kerenskin hallituksen ja santarmien kanssa hajoittivat eduskunnan.

Heinäkuussa 1917 työväenenem mistöisen eduskunnan hyväksymä valtalaki, oli ensimmäinen Suomen itsenäisyyden julistus.

Suomen tasavallan pääministeri Rafael Paasio puhuessaan Varsinais-Suomen syysmaakuntapäivillä Turussa 1967, sanoi itsenäisyys kysymyksestä seuraavaa:

"Itsenäisyys ei ole sotilasparaatia, se on arkipäivän työn arvo ja ihmisyyden tunnustamista. Se on yhteiskuntapolitiikan puitteissa tapahtuvaa uudistamista, joka kohdistuu kansalaisten elämänolosuhteiden parantamiseen. Sanalla sanoen se on suomalaista työtä, ihmisten toimintaa ihmisten hyväksi."

Suomen tasavallan hallituksen sosiaaliministeri Matti Koivunen, puhuessaan itsenäisyysjuhlassa Helsingissä v. 1967, sanoo seuraavaa:

"Suomen itsenäisyyden 50-vuotiseen taipaleeseen on sisältynyt paljon vaikeita aikoja. Usein on itsenäisyysjuhlaa vietetty sotien merkeissä. Pitkään ovat työväen laajat joukot pysytelleet syrjässä näistä juhlista, joiden sisältö jäi heille vieraaksi. Vuosikymmenien ajan on Suomen työväenliikkeen ratkaiseva osuus maamme itsenäisyyden syntymiseen pyritty pai namaan unohduksiin väistämällä historiallista tosiasiaa, että Suomen itsenäistyminen oli mahdollista lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen luomissa uusissa oloissa. Neuvostoliitto oli ensimmäinen valtio, joka tunnusti Suomen itsenäisyyden. Siksi on paikallaan, että vietämme maamme itsenäisyysjuhlia Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden merkeissä"

Edelleen hallituksen sosiaaliministeri Matti Koivunen jatkaa:

"Osoitamme kunniaa myös niille Suomen työväenliikkeen naisille ja miehille, jotka 50 vuotta sitten hahmoittivat maamme itsenäisyyden suuntaviivan perustuvaksi kansanvaltaan ja ystävällisiin suhteisiin Neuvostoliiton kanssa. Suomen työväenenemmistöinen eduskunnan hyväksymä Valtalaki kesällä 1917 oli maamme ensimmäinen itsenäisyyden julistus. Lokakuun vallankumouksen jälkeen Suomen työväen edustajat eduskunnassa korostivat, että itsenäisyys on toteutettava sovinnollista tietä Neuvostoliiton kanssa aikaansaatavalla sopimuksella. Kansalaissodalla ei ollut mitään tekemistä Suomen itsenäisyyden kanssa, jonka Neuvostoliitto oli tunnustanut."

"Työ rauhan ja kansamme hyvinvoinnin puolesta kuuluu yhteen. Vapautta ja kansalaisten yhdenvertaisia oikeuksia ei voi erottaa toisistaan. Tältä pohjalta selkenee isänmaan käsite joka yhdistää kansamme parhaat voimat yhteiseen työhön. Isänmaa on ennenkaikkea kansa ja ihmiset, jotka asuvat ja rakentavat tätä maata. Itsenäistä Suomea voimme juhlia parhaiten toimimalla kansamme elinolojen kohentamiseksi, laajentamalla kaikkien kansalaisten mahdollisuuksia niin taloudelliseen hyvinvointiin kuin kulttuuriin, harjoittamalla aktiivista rauhanpolitiikkaa ja edistämällä kansojen välistä yhteistoimintaa."

Jos Suomen valtiovalta 20—30-luvun vuosina olisi ottanut huomioon ja toteuttanut Suomen työväen edustajien esittämää ohjelmaa ystävällisten suhteiden sitomista itäisen naapurin Neuvostoliiton kanssa, olisi itsenäisen Suomen kansa säästynyt 1939-40 ja 41-44 sodilta — sodan kauhuilta ja kärsimyksiltä. Valtiovalta ei ottanut huomioon työväen edustajien esityksiä, vaan turvautui kiihkoisänmaalliseen ja Neuvostoliitto vastaiseen ohjelmaan Suur-Suomi unelmoineen.

Jos mainittujen vuosien aikana olisi seurattu edesmenneen Suomen tasavallan presidentin J. K. Paasikiven ulkopolitiikkaa, olisi itsenäisen Suomen tasavallan historia ollut rauhallista rakennustyötä kansan hyväksi.

Suomen tasavallan presidentti J. K. Paasikivi puhuessaan itsenäisyysjuhlassa 24 vuotta sitten, sanoi seuraavaa:

"Meillä suomalaisilla on viime vuosina ollut aihetta miettien katsella kolmen vuosikymmenen taivalta. Ei meillä itsenäisyytemme ensi jaksona huomattu eikä otettu lukuun tosiasiaa, että lokakuun vallankumousta seuranneet ensi vuosikymmenet olivat itäisen naapurimme historiassa satunnaisen heikkouden aikaa, joka oli ohimenevä niinkuin Neuvostoliitto nyttemmin onkin entistä mahtavampana ja kansainvälisesti mitä merkitsevänpänä tekijänä astunut maailman suurvaltojen joukkoon . . . Nyt on historian lehti kääntynyt . . . Sotien aika on ohi, peruuttamattomasti ohi. Rauhanpolitiikka ja molemmin puolinen syventynyt ystävyys ja luottamus on rauhallisen yhteistyön kautta rakennettava ja määräävä suhteemme suureen naapuriimme."

Allekirjoittaneella on ollut tilaisuus etukäteen tutustua pastori Markku Suokonaution puheeseen, jonka hän esittää tänään Sampo haalilla Suomen itsenäisyysjuhlassa. Lainaan tähän pastori Suokonaution puheesta seuraavaa:

"Suomen itsenäisyysjulistusta 1917 on kai aina pidetty suurena ja suomalaisille elintärkeänä ratkaisuna. Sen sijaan asenne vuoden 1918 tapahtumiin on paljonkin muuttunut etenkin viime vuosien aikana . . .

"Kuinka hävettävää meidän on todeta, että vielä vuonna 1971 me Kanadan suomalaiset emme mahdu saman katon alle juhlimaan Suomen itsenäisyyttä. Suomessa ei tällaista tapahdu. Tiedän, yhtymistä yritetyn useaan otteeseen, mutta vastustus on molemmin puolin ollut niin suurta, että tulokset ovat jääneet olemattomiksi. Tämä ei kuitenkaan saisi merkitä lannistumista. Sovinnon käden ojentamisen aika on tullut, menneet ovat takana ja me elämme tätä päivää tulevaisuuteen katsoen."

Vastauksena pastori Suokonaution vetoomukseen yhteisen Suomen itsenäisyysjuhlan järjestämisestä voimme sanoa, että vuonna 1967 Canadan Suomalainen Järjestö ja Vapaus-lehti vetosivat yhteistoimintaan Suomen itsenäisyysjuhlan järjestämiseksi. Vapaus joulukuun 3 päivän numerossa kirjoittaa asiasta seuraavasti:

"Lähtökohtana voitaisiin meidän käsittääksemme pitää rehtiä ja avointa tunnustusta siitä, että kansalaistemme ja heidän yhdistystensä välillä on vissejä aatteellisiin katsantokantoihin ja historialliisin tapahtumiin perustuvia erimielisyyksiä — ei Suomen itsenäistymisestä ja sen tärkeydestä, vaan siitä, minkälaisen kehitys suunnan juuri itsenäistynyt Suomi sai vuonna 1918 ja välittömästi sen jälkeen.

"Mutta emmekö voisi yhteisesti sopia, kuten esimerkiksi Canadan Suomalainen Järjestö ehdottaa, ja jota katsantokantaa meidän lehtemme Vapaus lämpimästi kannattaa, että jätettäisiin puolin ja toisin pois yhteisistä itsenäisyysjuhlista nämä aatteellisiin ja historiallisiin tapahtumin perustuvat kiistakysymykset että ruvettaisiin järjestämään yhteisiä itsenäisyysjuhlia tämän historiallisen merkkitapauksen todellisessa merkityksessä — Suomen itsenäistymisen kunnioittamisen, sen puolustamisen ja edelleen lujittamisen hengessä."

Me sydämellisesti tervehdimme pastori Suokonaution yhtenäisyys- ja rauhan henkistä asennetta, joka on yhdenmukainen nyky Suomen rauhallisen rinnakkaiselon politiikan kanssa.

Samalla kertaa me toivomme, että Suomen itsenäisyysjuhlat vastaisuudessa muodostuisivat riemukkaaksi kansallispäiväksi ja että niistä häviäisi pois sellainen synkeään harmauteen tähtäävä mieliala.

Samalla me sydämellisesti onnittelemme Suomen kansaa ja sen järjestynyttä työväenliikettä Suomen itsenäisyyden esitaistelijana tänä itsenäisyyspäivänä ja toivomme itsenäisyyskäsitteen kehittymistä laajalle kansanvaltaiselle pohjalle, jossa Suomen työväki, kansan suuri enemmistö, hyväksytään tasa-arvoisena maan taloudellisen ja poliittisen elämän edustajana.

"On selvitettävä asioiden oikea tilanne" -- Markku Suokonautio

Poiketen suuresti — ettemme sanoisi ratkaisevasti — siitä linjasta miten sillä suunnalla on Suomen historiallisia asioita käsitelty, pastori Markku Suokonautio piti mielestämme viime sunnuntaina Sampo-haalilla siksi mielenkiintoisen ja samalla ajankohtaisen "itsenäisyysjuhlapuheen", että siihen kannattaa tutustua laajemmissakin piireissä. Tervehtien sydämellisesti pastori Suokonaution rauhaa puolustavaa ja yhtenäisyys-henkistä asennetta me julkaisemme oheisena hänen puheensa kokonaan, voimatta ja tahtomatta silti allekirjoittaa kaikkia yksityiskohtia siitä:

Juhlapuhe Sudburyn Sampo haalilla 5. 12. 1971 vietetyssä itsenäisyysjuhlassa, suomenkielinen osa. Pitänyt past. Markku Suokonautio.

Katkelma "Hietasen kuolema" Väinö Linnan romaanista "Tuntematon sotilas" kuvaa varsin vaikuttavasti kuinka mieletöntä on sota. Kuinka suurta tuskaa, ahdistusta ja kärsimystä sota aiheuttaakaan. Kuinka monta itkua onkaan itketty sodan takia. Kuinka monta kotia on särkynyt Kuinka monta surevaa leskeä, orpoa ja lapsiaan kaipaavaa vanhempaa onkaan sodan hedelmänä tänäkin päivänä. Ja sittenkään tilastot eivät merkitse mitään, sillä eivät mitkään numerot voi kuvata sodan kauhuja ja seurauksia.

Tilastot kuitenkin osoittavat meille sen seikan, että suomalaisten historia on täynnä sotia niin kauan kuin menneisyydestä tiedetään jotain. Tällaista historiaa katsellessaan ajatteleva ihminen ei voi olla kysymättä: MIKSI? Miksi kaikki nuo sodat? Kymmenet sodat?

Kysymys on tietenkin helppo esittää — vastaus on sen sijaan sitäkin vaikeampi. Ensinnäkin varhaisista yhteenotoista meillä ei ole tarpeeksi dokumenttiaineistoa voidaksemme edes jollain lailla määritellä syitä ja seurauksia. Toisaalta nuorimmat, tällä vuosisadalla käydyt aseelliset mittelyt ovat sen verran lähellä meitä, että niiden objektiivinen käsittely on oikeastaan mahdotonta. Varsinkin ne ihmiset, jotka ovat itse olleet tapahtumien keskipisteessä, eivät voi välttää tunneperäistä asennoitumista näistä asioista puhuttaessa. Joillakuilla tämä tunnelataus on niin voimakas, etteivät he haluaisi vanhoja asioita verrattavan ja jo arpeutuneita haavoja revittävän uudelleen auki.

Ei ole ollenkaan vaikeaa ymmärtää tällaista asennoitumista, sillä varmasti kukaan mukana ollut ei haluaisi kokea uudelleen sitä mitä tapahtui vuonna 1918, talvella 1939-40 tai vuosina 1941-44. Ja tuskinpa kukaan haluaisi samankaltaista tapahtuvan lapsilleen tai kenellekään koko maailmassa.

Sota on uhkapeliä, jota pelatessa kaikki häviävät. Kuitenkin lukuisista sodista huolimatta tai ehkä juuri niiden tähden saamme tänä päivänä viettää itsenäisen Suomen juhlaa. On selvää, että meidän kanadansuomalaisten asema suomalaisuutta, Suomen valtion itsenäisyyttä ja sen säilyttämistä ajatellen on monessa suhteessa toisenlainen kuin suomensuomalaisten. Me olemme canadalaisia ja eettinen velvollisuutemme on ponnistella ennen kaikkea sen maan hyväksi, joka antaa meille toimeentulon. Teemme pahan virheen, jos eristäydymme omaan umpioomme, yrittämättäkään vaikuttaa Kanadan valtion asioihin, sen kulttuuriin tai politiikkaan.

Mutta teemme yhtä suuren virheen, jos unohdamme maan, jossa monet meistä ovat syntyneet ja kasvaneet, tai josta vanhempamme tai esivanhempamme ovat lähteneet. Teemme suuren virheen, jos häpeämme syntyperäämme siitäkin huolimatta, että Suomen suku on pieni, sen maan asema syrjäinen ja kieli maailman valtakielille sukua olematon. Mutta Suomi on ja suomalaiset ovat olemassa. Vaikka sivistystaso on viime aikoina huimasti noussut, maailmalla liikkuu paljon virheellisiä käsityksiä Suomesta ja sen

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Lauri Koski, Whitefish, Ont., täyttää perjantaina joulukuun 10 päivänä 72 vuotta.

Arvo J. Kaikkonen, Sudbury Ont., täyttää keskiviikkona joulukuun 15 päivänä 65 vuotta.

Elisa Salonen, Sylvan Lake, Alta., täyttää torstaina joulukuun 16 päivänä 91 vuotta.

Ida Lindroos, Kirkland Lake, Ont., täytti sunnuntaina marraskuun 7 päivänä 80 vuotta.

Jalmar Lindroos, Kirkland Lake, Ont., täyttää torstaina joulukuun 16 päivänä 90 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

MINKÄLAINEN LINTU SIITÄ TULEE?

Näyttää siltä, että Canadan ja Yhdysvaltain väliseen, vuonna 1965 allekirjoitettuun autosopimukseen tehdään sittenkin muutoksia vaikka Ottawa on miltei sielunsa autuuden nimissä vakuuttanut, että mitään sellaista ei tule tapahtumaan.

Aluksi liittovaltion viranomaiset tekeytyivät "tietämättömiksi" siitä, "mitä Yhdysvallat Canadalta haluaa ja vaatii" elokuussa voimaan julistetun 10-prosenttisen tulliveron poistamisen hinnaksi.

Tämä siitäkin huolimatta vaikka Washingtonista annettiin useita kertoja tietää, että Canadalta vaaditaan autosopimuksen huonontamista Yhdysvaltain eduksi.

Tätä perusteltiin ja perustellaan vieläkin sillä, että Canadalla on eräitten "onnen potkujen vuoksi" (esimerkiksi siksi kun Ford rupesi tuottamaan Canadassa hyvän menekin saaneita Pinto-autoja) vuoden 1970 autokaupoista $283 miljoonan ylijäämä. Mitään ei luonnollisesti puhuta siitä, että ennen tätä sopimusta oli Yhdysvalloilla vuosikausia satojen miljoonien vuotuinen ylijäämä Canadan kanssa tehdyistä autokaupoista.

Pääministeri Trudeau antoi kuitenkin viime viikolla tietää, että yhtenä hänen tehtävänään on autosopimuksen uusiminen kun hän menee lähipäivinä yksipäiväiselle vierailulle presidentti Nixonin luo. Siitä on asiallisesti puhuen päästy jo yhteisymmärrykseen sanoi mr Trudeau. Valtion päämiesten on nyt vain annettava viimeinen voitelu sille.

Autosopimuksesta puhuttaessa käytetään usein sanontaa "turvallisuusmääritelmistä" (safeguards) millä tarkoitetaan melko monimutkaista menetelmää autoteollisuuden ylläpitämiseksi Canadassa, missä myyntimahdollisuudet ovat paljon suppeammat kuin Yhdysvalloissa.

Näiden "turvallisuusmääritelmien" perusolemuksena on se, että jokaisessa täällä valmistettavassa autossa tulee olla sovittu prosenttimäärä "canadalaista työtä" ja "canadalaisia osia" ja myös se, että ajokkien tuotannon suhde canadalaismyynteihin ei saa laskea vuoden 1964 tasoa alemmaksi. Mainittakoon että Canadan autoteollisuus tuotti silloin vain 4 autoa joka seitsemästä autosta, mitä täällä ostettiin.

Toisin sanoen sopimuksen tämä osa edellyttää, että vissi määrä Canadassa valmistettavista autoista ja niiden osista pitää olla canadalaisten työläisten tekemiä täällä sen sijaan, että täällä vain "koottaisiin" Yhdysvalloissa valmistettavia autoja.

Näiden takeiden vastineeksi Canadan autotehtailijat (mutta eivät yksityiset kansalaiset), saavat tuottaa tullivapaasti Yhdysvalloissa valmistettuja autoja Canadaan. Toisaalta Canadasta voidaan lähettää tullivapaasti Yhdysvaltoihin täällä valmistettuja autoja.

Tässä olosuhteessa Ottawa teki autosopimuksen ulkopuolella, kuten on väitetty, amerikkalaisten emäyhtiöiden (General Motors, Ford, Chrysler ja American Motors) kanssa erikoissopimuksen, mikä vaikutti osaltaan siihen, että vuoteen 1968 asti tappiollinen autokauppa kehittyi Canadalle voittoa tuottavaksi liiketoiminnaksi.

Yksi syy tähän oli se, että amerikkalaiset autoyhtiöt sijoittivat täällä niille edullisen olosuhteen puitteissa noin miljardi dollaria autojen osia ja tarvikkeita tuottavien laitosten koneisiin ja välineisiin.

Kuten sanottu, Yhdysvallat vaatii nyt Canadalle edullisten "turvallisuustakeiden poistamista" — mukaanlukien 15 prosenttisen tullimaksun poistamista Yhdysvalloista tänne tuotavilta autoilta, mikäli on puhe autojen myynti yksityisille canadalaisille.

Tässä yhteydessä on mainittu esimerkkinä, että vuoden 1971 mallinen Pontiac Catalina coupe-auto maksaa Canadassa $579 enemmän kuin Yhdysvalloissa. Jos tämä 15 prosenttinen tullivero poistettaisiin "täydelliseen vapaakauppaan siirtymisen nimissä", kuten on Yhdysvalloissa vaadittu, se vaikuttaisi Ottawan mielestä Canadassa olevien (samojen yhitöiden) laitosten tuottavuuteen ja kannattavuuteen niin kielteisesti, että se vaarantaisi koko autotuotannon täällä.

Tällainen on päällisin puolin Canadan ja Yhdysvaltain autosopimusta koskevan kiistan olemus. Nähtäväksi vain jää, minkälaisia muutoksia tähän sopimukseen nyt haudotaan, niistä munista, joissa ei näy canadalaisen tuotannon leimaa.

* * *

Selvää on kuitenkin tämä: Jos pääministeri Trudeau menee pres. Nixonin puhuteltavaksi lakki kädessä anomaan joitakin "erikoisoikeuksia", kuten sanonta kuuluu, silloin hän saa osakseen USA:n rahamahdin halveksuntaa ja lisää maksuja canadalaisten suoritettavaksi.

Mutta jos hän menee sinne itsenäisen maan edustajana ja sanoo mm., että jos amerikkalaisten alayhtiöiden laitoksia aiotaan tai yritetään sulkea täällä USA:n nykyisen talousohjelman puitteissa, silloin nämä laitokset kansallistutetaan ja pidetään käynnissä Canadan hyväksi — tällaisen esiintymisen perusteella olisi odotettavissa käytännöllisiä tuloksia Canadalle. Toivotaan nyt parasta.

—Känsäkoura.

"ON SELVITETTÄVÄ ASIOIDEN OIKEA TILANNE" — MARKKU SUOKONAUTIO

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

kansasta. Meidän kanadansuomalaisten erityistehtävä ei ole ainoastaan oikaista näitä väärinkäsityksiä vaan myös tehdä pioneerityötä Suomen hyväksi — ei kansalliskiihkoilijoina vaan realistisina, suomalaista syntyperää olevina kanadalaisina. Siitäkin huolimatta, että monien kanadansuomalaisten on täytynyt jättää van ha kotimaansa, koska se ei olisi pystynyt antamaan heille riittävää toimeentuloa.

Ennenkuin tähän kuitenkaan pystymme, meidän on selvitettävä itsellemme asioiden oikea tilanne. Siksi haluan lyhyesti käsitellä sitä, mikä on nykypäivän Suomen suhde tämän puheen pääteemaan, sotiin, sekä myös sitä, mitä nämä sodat ovat opettaneet. Vaikka esittämäni ajatukset onkin poimittu eri lähteistä, esitykseni on luonnollisesti täysin subjektiivinen, eikä siis mitään ehdotonta auktoriteettia vaativa.

Suomen itsenäisyysjulistusta 1917 on kai aina pidetty suurena ja suomalaisille elintärkeänä ratkaisuna. Sen sijaan asenne vuoden 1918 tapahtumiin on paljonkin muuttunut, etenkin viime vuosien aikana. Enää Suomessa ei ole sellaista puna-valkojakoa, kuin valitettavasti täällä Kanadassa yhä on. Sokeasta vihasta ja molemminpuolisesta syyttelystä on päästy järkevään kysymyksen asetteluun: miksi kävi kuten kävi, miksi ne väkivallanteot tehtiin, miksi naisia ja lapsia surmattiin, miksi veli nousi veljeään vastaan? Ennen valkoisesti värjätyt historiankirjat ovat muut tumassa teoksiksi, joissa selostetaan molempien puolien virheitä ja veritekoja. Tunnustetaan, että suurin osa punaisista oli yhtä isänmaallista kuin valkoisetkin — heidän sisäpoliittinen näkynsä oli vain toisenlainen. Jos taas otetaan huomioon kapinaan nousseen työväestön asema vuosisadan alussa ja maailmansodan aiheuttama vaikea aika sekä monet muut syyt, työväen menettelyn voi ainakin jollain lailla ymmärtää. Mutta olisiko vuoden 1918 sota ja sen aiheuttamat kärsimykset voitu estää, jos vuosisadan alun sisäpolitiikka olisi ollut toinen, on sen sijaan kysymys, johon koskaan ei saada vastausta, sillä jäljestäpäin tapahtumien muuttunutta kulkua on mahdoton ennustaa.

Entä sitten 1939-40 käyty talvisota? Sen positiivisena puolena voidaan mainita, että jo silloin tuo punainen—valkoinen asettelu alkoi Suomessa hävitä. Talvisota näet yhdisti kansan ulkopuolisen vaaran uhatessa — "punikit" ja "lahtarit" taistelivat rinta rinnan yhteistä vihollista vastaan menneet unohtaen. Ehkä juuri siksi Kanadassa puna—valkojakautuma on yhä valitettava tosiasia, et tä suuri osa siirtolaisia on tullut tänne 1920- ja 30-luvuilla elämättä talvisodan ja sen jälkeisen ajan tapahtumissa mukana. Kuinka hävettävää meidän on todeta, että vielä vuonna 1971 me kanadansuomalaiset emme mahdu saman katon alle juhlimaan Suomen itsenäisyyttä? Suomessa ei tällaista tapahdu. Tiedän, yhtymistä yritetyn useaan otteeseen, mutta vastustus on molemmin puolin ollut niin suurta, että tulokset ovat jääneet olemattomiksi. Tämän ei kuitenkaan saisi merkitä lannistumista. Sovinnon käden ojentamisen aika on tullut, menneet ovat takana ja me elämme tätä päivää tulevaisuuteen katsoen.

Talvisota oli voimannäyte, jonka suuruutta kukaan ei voi kieltää. Mutta jälleen kerran saamme kysyä: miksi nuo 100 kunnian, mutta suuren tuskan ja vaivan, ahdistuksen päivää?

Postuumina ilmestyneessä teoksessaan "Toimintani Moskovassa ja Suomessa 1939-41" Paasikivi on sitä mieltä, että Suomen politiikka 20—30-luvuilla oli virheellinen. Silloin vallinut ryssäviha ja Suur-Suomi-ajattelu olivat omiaan nostattamaan epäluuloja Neuvostoliitossa, sillä yleinen psykologinen tosiasia on, kuinka epäily synnyttää epäilyä ja viha vastavihaa ja vastaviha yhä suurempaa vihaa ja suurempi viha suurempaa vastavihaa. Siksi ajauduttiin tilanteeseen, josta ei voinut olla tuloksena muuta kuin sota. Vielä neuvotteluvaiheissa Paasikivi olisi halunnut suostua maa-alueiden vaihtoihin, sillä hän ymmärsi kuinka elintärkeä kysymys Neuvostoliitolle oli Leningradin turvallisuus. Myöhemmin saksalaisten piiritettyä kaupungin kävi varsin selvästi ilmi, ettei venäläisten pelko ollut aiheetonta ja tekaistua, kuten Suomessa monissa piireissä siihen aikaan esitettiin. Myös Mannerheim ja Tanner olivat maa-alueiden vaihdon kannalla. Mutta oliko jo silloin liian myöhäistä kääntyä takaisin, on jälleen kysymys joka jää vaille vastausta. Monet tosin ovat sitä mieltä, että asiallisella politiikalla talvisota kärsimyksineen olisi voitu estää. Mutta enää ei ole jossittelun aika.

Talvisodan jälkeisen ajan kehitykseen, Suomen ja Saksan välisiin suhteisiin ja kesän 1941 tapahtumiin en tässä esityksessä puutu. Siteeraan jälleen vain Paasikiveä: "Mutta mitä vaikeuksia olisi ollutkaan pelättävissä, maan tulevaisuuden kannalta olisi kuitenkin, selkkausten vaaran uhallakin, ollut viisaampaa yrittää viimeiseen asti noudattaa puolueettomuutta ja, jos olisi ollut välttämätöntä, puolustaa sitä, kuin heittäytyä sodan epävarmaan seikkailuun . . . Suomen menettelyn keväällä 1941 voi selittää, vieläpä ymmärtää. Mutta se tuskin muuttaa arvostelua, että silloin jälleen teimme kohtalokkaan poliittisen virheen . . . Sodan puhjettua ei ainakaan olisi pitänyt mennä vanhojen rajojen yli."

Näin siis Paasikivi. Jos joku ei yhdy hänen ajatuksiinsa, saahan toki olla toista mieltä. Tosiasia on, että sodat olivat ja niiden kauhut, tuskat ja kärsimykset. Kirjailija Paavo Haavikko mainitsee eräässä runoissaan kuinka yleistä on jälkiviisaus käsitelläessä taaksejääneitä sotia. Jossittelun ansiosta moni kirjoittaja on saanut "Valittuihin teoksiinsa" runsaan sivumäärän. "Niin monta kertaa Jos ja harvoin kun."

Ehkä tämänpäivän suomalaisten onkin parasta jättää jossittelu, ja ottaa tapahtuneet asiat tapahtuneina asioina. Ehkä meidän tulisi luopua vihaamasta lähimmäisiämme, olivatpa he sitten punaisia tai valkoisia tai venäläisiä, sillä kerran jälleen: viha ei synnytä muuta kuin vastavihaa. Paasikiven taito oli katsella ongelmia myös vastapelurin kannalta ja siten ymmärtää toisen osapuolen intressit sekä tosiasiat tunnustaen yrittää sovitteluratkaisuun.

Nyky-Suomi on omaksunut ulkopolitiikassaan Paasikiven periaatteet. Suomen nykyinen puolueettomuuspolitiikka on selvimpiä osoituksia siitä, että Suomi todella on itsenäinen, vapaa maa, jonka ei tarvitse turvautua johonkin suurvaltaan tai sotilasliittoumaan. Jos se näin tekisi epäluulot ja viha vastapuolen leirissä syttyisivät sitä kohtaan.

Kuitenkaan Suomen puolueettomuuspolitiikka ei ole mitään passiivista asioista syrjään vetäytymistä. Monin tavoin se yrittää lieventää kansainvälistä jännitystä ja ponnistella sodan uhkaa vastaan. Onko niin, että suomalaiset ovat viimeinkin oppineet läksyn kuinka sodassa jokainen häviää? SALT-neuvottelut, ponnistelut Euroopan turvallisuuskonferenssin aikaansaamiseksi, Saksojen yhdistämiskysymys ja ydinaseiden, jopa ydinasekokeilujen vastustaminen ovat asioita joihin neutraalilla Suomella on merkittävä panos.

Maailma on niin paljon pienentynyt ja aseet niin paljon kehittyneet, että kysymys Suomen itsenäisyydestä liittyy tänään hyvin läheisesti koko maailman olemassaolon kysymykseen. Mikäli niet atomisota pääsee syttymään valtiolliset rajat eivät enää merkitse mitään. Vaikeuttaen vain sen olemassaoloa sillä pysyvässä epäluuloisuuden tilassa oleminen on voimia sitovaa, keskustelua tyrehdyttävää ja siten luovan elämän toteutumiselle vahingollista kuten Kyösti Skyttä kirjassaan "Isänmaata etsimässä" toteaa.

Ydinpommien saastelaskeumat eivät katso maan puolueellisuutta tai puolueettomuutta, ne tuhoavat säälimättömästi elämän kaikkialta ja sen jälkeen ei ole enää itsenäisiä tai itsenäisyyttä vailla olevia valtioita. On vain eloton möhkäle, joka kiertää savuavana, surullisena auringon ympäri. Möhkäle, jota kerran sanottiin maaksi.

Ettei näin pääsisi tapahtumaan jokaisella meistä on tehtävä: lakata vihaamasta ja puolustaa sotia ehkäisevää politiikkaa, politiikkaa jota puolueeton Suomi tänään harjoittaa. Tuskin me pääsemme YK:n pääsihteeriehdokkaaksi, kuten suomalaisella Max Jakobsonilla on kunnia olla, kanadansuomalaisina meidän tulee tehdä oma osamme.

Kun tänään muistamme niitä suomalaisia, jotka ovat antaneet terveytensä, omaisuutensa, omaisensa, elämänsä, toisin sanoen kaikkensa itsenäisen Suomen hyväksi, kun tänään kunnioitamme heitä tai heidän muistoaan, meidän tulee muistaa kuinka nyt on meidän vuoromme toimia.

Muuttuneessa maailmanajassa toimintamme tulee luonnollisesti olla erilaista kuin aikaisempien sukupolvien. Vain vihaa poistaen, sotaa ja siten kärsimyksiä vastustaen ja rauhaa edistäen me voimme tehdä parhaimman palveluksen niin itsenäiselle Suomelle kuin koko ihmiskunnalle.

— Tunnustettuanne olevanne lapsen isä, on nyt enää jäljellä korvauksen määrääminen.

— Kiitos, herra tuomari, mutta en missään tapauksessa halua siitä maksua.

KAIKU KUORON

KONSERTTI

Jouluk. 12 pnä, 1971, alk. klo 1 ip.

Finnish haalilla

316 Bay Street, Thunder Bay, Ontario

HYVÄLLÄ OHJELMALLA. — TERVETULOA!

VANCOUVERIN FINLANDIA KLUBI

järjestää

UUDENVUODEN TANSSIAISET

Vancouverin Clinton haalilla,

2605 East Pender Street

Perjantaina, joulukuun 31 päivänä

alkaen kello 21.00

Baari — Kylmäruokalautanen — Liput $5.00

Etuk. lippuja, Mrs. Nyysten, puh. 253-8977
Aino Karhuniemi, puh. 255-4295

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään joka kuukauden ensimmäinen maanantaina klo 7.30 illalla Donhaalilla, 957 Broadview Ave.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalissa jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 2 ip. Kirjeenvaihto osoitteella: 2605 East Pender St., Vancouver, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaiseen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona, alkaen klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Kaupungintalon kohdalle on ilmestynyt uusi portti. Sheraton hotellista, Dominion Bridgestä teräsparrut kulkevat Queens kadun yli kaupungintalon ilmasillalle ja käytävälle ollen se yllättävä nähtävyys. Mahtavan pitkät teräsparrut sementin vahvistamina tekee lujan ja käytännöllisen sillan yli kadun. Mainittu rakennus on aloittamassa 44 kerrostaan joka loistostaan huolimatta luo oman varjonsa kaupungintalon aukion ylle, varjostaen yli kolmanneksen alueesta. Kuumalla ilmalla se voi olla hyväkin mutta niinkuin nytkin luistelun ihailijat menevät luistelukehän itälaitaan auringon paistaessa.

Odotimme "Intin kesää" mutta saimmekin 4 tuumaa lunta ja paksun jäätikön käytäville yhdessä yössä, että näytti kuin talvi olisi ollut jo puolissa välin. Autot juuttuivat lumeen ja koneet työntelivät lumi- ja jäävalleja katuvierille.

* * *

Uuden vuoden vastaanottajaiset ovat jo aivan tuossa paikassa. Siellä tietenkin tavataan.

* * *

Nyt kun on alkanut tuo jouluostosten teko, olisi jokaisen muistettava nyt ja aina että tehdään ostokset niistä liikkeistä jotka ilmoittavat lehdissämme. Vuoroin vieraissa käydään.

* * *

Toimen Naisten joulumyyjäiset ovat Don-haalilla tk. 12 pnä. Sieltä saa hyvää ja halpaa tavaraa vaikkapa lahjaksi jakaa, ja hyvässä seurassa kahvi hyvän tuulen antaa.

* * *

Albert Ruuska on hoidettavana General sairaalassa. Muistakaapa käydä miestä tervehtimässä.

* * *

Lasten joulujuhlaa vietetään Don haalilla sunnuntaina tk. 19 pnä. Sinne riennetäänkin oikein suurin joukoin katsomaan mitä Yrityksen nuoret ovat saaneet aikaan.

* * *

Joulukuun 16 päivänä kello 2 ip, on Ikinuorten pikku-joulujuhla. Silloin on taatusti hauskaa jokaisella joka silloin kääntää kelkkansa Don-haalia kohti.

* * *

Toivo Viitanen kuoli täällä maanantaina marraskuun 29 päivä. Hänen vaimonsa Esther kuoli noin vuosi sitten.

* * *

William Korhonen kuoli täällä marraskuun 1 pnä ja haudattiin Joseph P. Thompsonin hautaustoimistosta Mount Pleasant hautausmaahan.

* * *

Tekla Vuori oli hoidettavana General sairaalassa ja olisi päässyt asunnolleen jos hänellä olisi ollut hoitaja siellä, vaan hoitajan puutteessa hän jää edelleen Riverdale sairaalaan. Käykääpä Teklaa tervehtimässä. J.N.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Parempaan päin täällä kulta-alueella ollaan menossa ainakin kansan sivistystä ajatellen. Viime viikolla julkaistiin korkeimpien koululaitosten johtokunnan suunnitelma. Paikallisessa lehdessä oli timminsiläisen arkkitehdin Roy B. Turnerin laatima luonnos täkäläisestä Northern College of Applied Arts and Technology-yliopistosta, jonka toinen rakennusvaihe tullaan aloittamaan heti uuden vuoden alussa. Ensi kevääseen mennessä pitäisi olla kaikkien piirustusten valmiina ja sen jälkeen aloitetaan suuret rakennustyöt.

Tämä oppilaitos tulisi alkuperäisen suunnitelman mukaan käsittämään hyvin suuren rakennuskompleksin, johon kymmenien luentosalien lisäksi tulisi uimaaltaat ja mahtavat ravintolat 760 opiskelijaa silmällä pitäen. Me vanhemmat Porcupinen asukkaat olemme aivan "ällikällä" lyötynä näistä suunnitelmista. Eräskin vanhempi "taimari" lausui: "Mitähän tästä kaikesta tulee."

Eihän sitä neljäkymmentäviisi vuotta takaisinpäin kukaan voinut tietää. Silloin suomalaiset hiljan tulleet siirtolaiset raivasivat noita peltoja ruokapalkalla silloiselle karjan kasvattajalle George Helmerille, joka oli aikakautensa suurmies kylässämme. Hänkin oli kovin vähillä koulutiedoilla varustettu. Ajattelen, että jos täällä olisi niin paljon suomalaisia kun silloin, niin muuttaisimme tämän South Porcupinen nimen vaikka Porvooksi. Mutta nyt se ei taida käydä laatuun?

* * *

Täällä rakennuksen alaisena oleva Moos Hall, joka viime talvena paloi perustuksiaan myöten poroksi, on saanut lopultakin rakennustarpeet. Ja nyt alkaa hahmottua kokonaiskuvana. Talosta tehdään tulenkestävä. Mutta veden pitävyydestä en ole varma, sillä katto on erittäin loiva ja laajalla alalla. Muuten ulkonäkönsä puolesta siitä ei taida tulla kaunista, sillä rakennuksessa ei ole yhtään ikkunaa. Kaikesta päättäen siellä tullaan elämään sähkövalon avulla.

* * *

KUOLONSAALISTA

Sunnuntaiaamuna, marraskuun 28 päivänä nukkui ikuiseen uneensa täkäläisessä yleisessä sairaalassa, yli neljäkymmentä vuotta Pohjois-Ontariossa asunut kansalaisemme, Matti Hakkarainen, pitkä-aikaisen syöpätaudin murtamana. Matti oli syntynyt Juankoskella, Suomessa ja oli kuollessaan lähelle 68 vuoden ikäinen. Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan vaimonsa Hanna, kotona Connaught, Ontario, tytärpuoli Olga Suhonen, Potsville, Ontario ja yksi poikapuoli Jack Lahti, Timminsissa, näiden lapset ja lastenlapset sekä laaja tuttavapiiri eri puolilla laajaa Canadan maata.

Hautaus viime viikon tiistaina muodostui läheisten sukulaisten ja tuttavien hyvästijättötilaisuudeksi. Viimeisen siunauksen vainajalle, kappelissa ja Whitneyn hautausmaalla, suoritti lutherilaisen seurakunnan pastori R. Rucki. Kantajina palvelivat seuraavat: Aarne Tuuri, Nick Luhtanen, Wm. Järvi, Henry Suhonen, Yrjö Mäki ja Jack Lahti.

Matin muistolle: Hän oli pitkä-aikainen tuttavani ja kansan mies, joka teki paljon työtä tämän uuden kotimaansa hyväksi. Hän työskenteli metsissä ja kaivoksissa sekä viime vuosina rakennuksilla — ja ikään kuin sivutoimena raivasi sadat eekkerinalat viljelykselle omistamallaan maatilalla McIntosh Springs -nimisellä uudisviljely alueella, rakentaen koko farmitalonsa kaikkine rakennuksineen hyvään asumiskuntoon.

Näiden työntäyteisten vuosikymmenien aikana kuului Matti myöskin lehtemme Liekin ja Vapauden vakituiseen lukijakuntaan, ojentaen auttavan kätensä työläisten yhteispyrkimyksille. Hän rakasti kulttuuria ja rehellisyyttä; vihasi sotaa ja vääryyden tekijöitä. Hyvästi Matti! Olit reilu ja työteliäs Suomi-äidin lapsi. — H.

Nixon tapaa Heathin

San Clemente, Kalif. — Presidentti Richard Nixon pitää huippukokouksen Englannin pääministerin Edward Heathin kanssa Bermudassa 20. ja 21. joulukuuta, ilmoitettiin viikonlopulla.

Huippukokous pidetään kuusi päivää sen jälkeen kun Nixon on neuvotellut Ranskan presidentin Georges Pompidoun kanssa Azoreilla.

Valkoisen talon lehdistösihteeri Ron Ziegler sanoi Nixonin neuvottelevan Heathin — kuin myös Pompidoun kanssa — ensi vuonna tehtävän Kiinan-matkansa johdosta.

— Kuulehan Kalle, et varmasti saa itsellesi toista samanlaista vaimoa kuin minä.

— No, on sekin sentään hyvä asia.

Rhodesialaisten sortosopimus

Lontoo. — ***Englannin ja Rhodesian valkoisen vähemmistöhallituksen sopimus, joka julkaistiin viime torstaina pääkohdittain, vahvistaa ennalta esitetyn arvion, että se antaa Ian Smithin rotusortohallitukselle kaikki mahdollisuudet jatkaa eteläafrikkalaisen apartheid-typpisen rotuerotteluvaltion rakentamista.***

Sopimuksen ratkaisevat kohdat eivät anna mitään todellisia takeita 5-miljoonaisen mustan enemmistön oikeuksien palauttamisesta.

Seuraavassa eräitä sopimuksen pääkohtia sellaisina kun englantilainen uutistoimisto Reuter on ne julkaissut:

1. Afrikkalaisten mahdollinen pääsy enemmistöön parlamentissa vaatii monimutkaisia vaalijärjestelyjä.

2. Minkäänlaista täsmällistä aikarajaa Rhodesian afrikkalaisen väestön parlamentaariseen tasa-arvoon tai enemmistöön pääsemiseksi ei ole asetettu.

3. Englanti asettaa komission, jonka tehtävänä on tutkia, missä määrin Rhodesian kaikki kansallisuudet hyväksyvät sopimuksen.

4. Rhodesia lupautuu ajan mittaan lopetamaan rotuerotelun.

5. Englanti sitoutuu toimittamaan kymmenen vuoden ajan 50 miljoonaa puntaan asti avustusta afrikkalaisten opiskelun ja työnsaannin parantamiseksi. Rhodesian hallitus luovuttaa yhtä suuren summan samaan tarkoitukseen.

6. Rhodesian ei tarvitse pikaisesti muuttaa 1969 laadittua perustuslakiaan.

"Kaiku"-kuorolla joulukonsertti ja muita tilaisuuksia

Thunder Bay. — Ensiksi kauneimmat kiitokset "Kaiku" kuoron puolesta kaikille, jotka lahjoittivat "laatikoita" tai ottivat tavalla tai toisella osaa kuoron järjestämään laatikko-päivällistilaisuuteen. Ne onnistuivat mainiosti. Kiitos myös ruokailijoille siitä kun tulitte niin suurilukuisena joukkona päivälliselle, samalla kartuttaen kuoron rahastoa.

Nyt kun näistä syömisistä on päästy toivotaan runsasta osanottoa kuoron järjestämään joulukonserttiin, joka pidetään sunnuntaina, joulukuun 12 pnä, kello 1 ip. Tulkaa viettämään viihtyisä iltapäivä. Siellä on monipuolinen ja hyvä ohjelmisto. Huomioikaa Liekki-lehdessä julkaistu ilmoitus.

Sitten 23 pnä joulukuuta, eli aivan joulun kynnyksellä, aaton aattona, otamme vastaan joulua pitämällä hauskaa kabaretissa, jonka myös järjestää Kaiku-kuoro. Siellä saa tanssia hyvän musiikin tahdissa oikein mielin määrin. Siellä jaetaan myös 4 ovipalkintoa. Olkoon mies tai nainen, hän saa sopivan lahjan.

Ja aivan tämän vuoden viimeisenä hetkenä, siis joulukuun 31 päivänä, riennämme vastaanottamaan uutta vuotta. Tämä kabarettitilaisuus on luonnollisesti osaston haalilla. Hauskuutta ei näistä tilaisuuksista tule puuttumaan. Tervetuloa oikein suurin joukoin.

Lopuksi hyvää joulua ja onnellista rauhan vuotta uutena vuonna kaikille lukijoille ja kannattajille. — Lyyli.

Ikinuorten kerhon pikku-joulujuhla Don haalilla

Toronto. — Nyt se on sitten päätetty, että torstaina, joulukuun 16 päivänä, kello 2 iltapäivällä järjestämme iloisen juhlan joulun merkeissä. Koska viime vuonna juhlajärjestelyt olivat kaikkia tyydyttävät, niin päätimme, että nämäkin juhlat vietetään samaan malliin.

Siis, Joulupukkikin tulee, kuinkas muuten . . . Jokaisen pyydetään tuomaan nimetön pieni paketti joulupukin säkkiin, lahja joka sopii miehelle tai naiselle. Jokaiselle lahjan tuojalle annetaan numero, siis jokainen vuorostaan tulee saamaan pienen paketin.

Pöydät koristellaan ja tarjoillaan tietysti iltapäiväkahvi ja virvokkeita. Vapaaehtoista ohjelmaa esitetään ja ehkäpä tanssitaan lopuksi.

Lausumme kaikki tervetulleiksi Ikinuorten iloiseen joukkoon.

— ht.

Säästö-Sampo puukäyttöinen kiuas

Uutta mallia, jota vielä koskaan ennen ei ole valmistettu. Poikkeaa täydellisesti vanhoista puukäyttöisistä kiuas malleista.

85% tulipinta, valmistettu paksusta teräslevystä. Vain neljännes puumäärästä mitä tarvittiin aikaisemmin puukäyttöisissä kiukaissa. Kuumavesisäiliön saa asiakas itse valita. Myös sähkökäyttöisen kiukaan vesisäiliöitä, sopii kaikkiin Sampo-kiukaisiin.
Tiedustelkaa: kymmeniä erimalleja sähkökiukaita saatavana.

SAMPO SAUNA LIMITED

1413 Kingston Rd., Scarborough
691-2297, kotiin 694-9773

Liike auki arkisin 9—6, sekä sopimuksen mukaan myös iltaisin.

Lauantaisin suljettu.

OSALLISTU dP SKI KILPAAN

VOITA HIIHTOLOMA SUOMEN LAPISSA

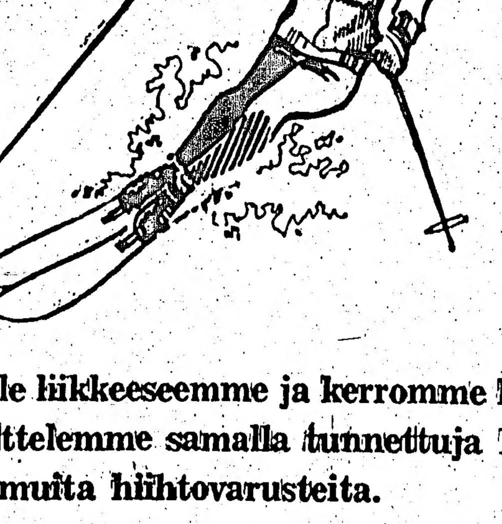

LENNÄ LOMALLASI

FINNAIR:lla

Tule liikkeeseemme ja kerromme lisää kilpailusta.
Esittelemme samalla tunnettuja LAASASEN valmistamia murtomaasuksia ja muita hiihtovarusteita.

Uskomme Sinun samalla löytävän monta muuta hyvää lahja-ideaa laajasta joulutavaravalikoimastamme.

KIIREHDI! Ehkä juuri Sinä vietät hiihtolomasi Lapin keväisillä tuntureilla.

dP design products · **kalevala**

351 Danforth Ave., puh. 466-8001

334 lakeshore rd. e. oakville
844-8831

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Plaza Gulf Servicentre
Puhelin 673-7177
AUTOJEN HUOLTOASEMA
1828 Regent St. S. Sudbury

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

HAITAREITA
MYYDÄÄN - KORJATAAN
Täydellisesti kunnostettuja haitareita varastossa.
Kääntykää puoleeni
LEO NIEMI
Puh. 674-2569
46 Strathmere Cr., Sudbury

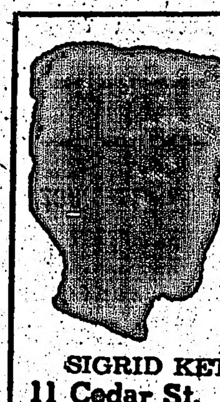
KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

Joululahjanne
MIZIUK
JALOKIVILIIKKEESTÄ
Erikoistumme perhe-, jalokivi ja timantti sormuksiin, kelloihin, matkalaukkuihin sekä lahjatarpeisiin.
Kohtuullisin hinnoin
MIKE MIZIUK
JEWELLERS
123 Cedar St. Puh. 674-1354
vastap. Bell Telephonea Sudbury

Scandinavian Foods
BOB HOLMBERG
Puh. 673-8665
138 Spruce St. Sudbury
Suomalaisia ja eurooppalaisia herkkuja, lahjaesineitä ja keinutuoleja Suomesta, pakkauksissa tai koottuna. Lipeäkalaa. Puolukkaa tynnyristä. Murtomaa suksia ja kaikenlaisia hiihtovälineitä.
Tehkää joulutilauksenne ajoissa!

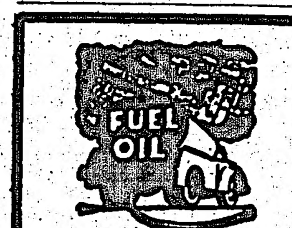
POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

KAUNIS OSTO JAPANISTA ON MAZDA-AUTO
EMPIRE MOTORS
695 KINGSWAY PUH. 674-7534 SUDBURY

HUOM! HUOM!
Träppärit, metsämiehet, farmarit
Hankkikaa luotettava ja voimakas "SNOWBUG" moottorikelkka, että voitte huolettomasti kulkea ja kuljettaa tarpeita lumisissa metsissä.
UUDET 1972 MALLIT NÄHTÄVÄNÄ
WHISKEY JACK LTD.
Myydään ja kunnostetaan "SNOWBUG" moottorikelkkoja.
Puhelin 566-1114
2300 Maley Dr., Falconbridgen tie kulmassa, Sudbury
(16-23-30-7)

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentäviisi vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat muistokavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
Haluttaessa voidaan järjestää kahvi- ja voileipätarjoilu
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

MUISTILISTA

CSJ:n tärkeä kokous on Finnish haalilla torstaina, joulukuun 9 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Johtokunta kokoontuu kello 7 illalla. Kaikki mukaan, please.

Lasten joulujuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, jouluk. 12 pnä, alkaen kello 1 ip. Tilaisuuden järjestämisestä huolehtii Wanupin osasto ja urheiluseura Visa. Kaikki tervetulleita.

Uuden vuoden vastaanottotanssiaiset Finnish haalilla jouluk. 31 p. Soittaa Leo Niemen yhtye.

Uuden vuoden aattotanssit Wanupin haalilla perjantaina, jouluk. 31 p. Tanssitaan klo 10—2. Riston Maple Leaf Dance Band'in tahtiin.

Seurakerhon tilaisuudet, missä eläkeläiset voivat viettää rattoisan iltapäivän, on Finnish haalilla tiistaisin, kello 2 iltapäivällä.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on jälleen saatu lahjoitus. Helmi Ahonen, Azilda, Ont., on lahjoittanut $5.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Expertti autokorien korjausta ja maalausta
kaiken merkkisiin autoihin
VAPAAT kustannusarviot
ilman sitoumuksia
PAWSON'S
SUDBURY LIMITED
Canadan ensimmäinen — pohjoisen suurin Volkswagen välittäjä
1593 LaSalle Blvd.
Puh. 566-8170

Seurapelitilaisuus Beaver Lakella joulukuun 12 pnä

Beaver Laken suomalaisella haalilla on sunnuntaina, joulukuun 12 päivänä kahviais- ja seurapelitilaisuus mikä alkaa kello 1 päivällä. Tilaisuudesta saatavat tulot lahjoitetaan CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitean työn tukemiseksi. Tervetuloa läheltä ja kaukaa sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Rakentava ja antoisa itsenäisyysjuhla Finnish haalilla

Finnish haalilla vietettiin sunnuntaina rakentavassa ja innoittavassa mielessä Suomen 54. itsenäisyysjuhlaa, jota kunnioitti läsnäolollaan Sudburyn pormestari Joe Fabbro.

Juhlaan oli sekakuoro Sävelen toimesta järjestetty mielenkiintoinen ja tilaisuuteen hyvin sopiva ohjelmisto, sekä hyvä kahvitarjoilu, mitä seurasi koko juhlaväen monet yhteislaulut.

Iltapäivän antoisa ohjelma aloitettiin sekakuoro Sävelen esityksillä. Kuoro esitti Arne Koivun johdolla ensiksi O'Canadan ja sitten Maamme laulun sekä viimeksi Sydämeni laulun.

Ohjelman esittäjänä toiminut Amy Malmberg piti lyhyen tervehdyspuheen lausuen juhlavieraat tervetulleiksi tilaisuuteen.

Helmi Lindroos esitti kaksi kaunista Katri Valan runoa: Tuhottu nuoruus ja Talvi on tullut, minkä jälkeen nuori Gail Hakala esitti oman pianoesityksensä tukemana kaksi laulua ilahduttaneen Kirje Karjalaan soololaulun.

John Tuuri sai voimakkaita suosionosoituksia kahdesta reippaasta harmonikkaesityksestä: Metsäkukkia ja Jenkkasikermä.

Naiskuoro esitti Judy Parkerin johdolla kaksi kaunista laulua: Laaksoon haluan ja Onnelliset, minkä jälkeen vanha tuttumme Eero Kinos Beaver Lakelta esitti Allan Äystön säestyksellä peräti viisi laulua tunnetuista suomalaisista näytelmistä.

Vasta 11-vuotias Helen Poitier antoi hienon permantovoimistelunäytöksen. Ohjelmassa seurasi "kolmen akan ja yhden tytön" (säesti Allan Äystö) hienot laulut ja lopuksi Sävel-kuoron kolme laulua, Arne Koivun johdolla Laula kultasein, Judy Parkerin johdolla Mustalainen ja Arne Koivun johdolla lopuksi Suomen laulu.

Juhlapuheen piti Vapauden entinen liikkeenhoitaja Edwin Suksi. Puhe julkaistaan miltei kokonaan lehtemme toisessa osastossa.

Esittäessään kaupungin tervehdyksen Suomen itsenäisyyspäiväjuhlalle pormestari Fabbro korosti puheessaan erikoisesti sitä, että eri kansallisuusryhmien tulisi vaalia omia kulttuuriperinteitään ja siten rikastuttaa Canadaa myös kulttuurisesti. Hän ilmaisi mielihyvänsä sellaisen kulttuuritoiminnan ylläpitämisestä mitä hän oli tilaisuudessa nyt seuraamaan ja toivotti sille hyvää menestystä edelleen.

KUOLLUT

John Kuusisto, 137 Drinkwater kadulta, kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa torstaina, joulukuun 2 päivänä. Hän oli kuollessaan 83 vuoden ikäinen.

Kuusisto oli syntynyt Kiikoisissa, Suomessa, mistä hän muutti Canadaan vuonna 1912. Hän asui koko Canadassa oloaikansa Sudburyn alueella ja työskenteli mm. 32 vuotta CPR:n palveluksessa ns. "lankakängissä". Hänellä ei tiettävästi ollut Canadassa omaisia. Kuusisto oli Vapauden ja Liekin pitkäaikainen lukija ja kannattaja.

Hautaus tapahtui Jackson and Barnardin kappelista Park Lawn kalmistoon viime lauantaina. Siunauksen suritti pastori Mark Suokonautio.

August Kaurinoja, Nairn Centresta, Ont., kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa perjantaina, joulukuun 3 päivänä. Hän oli 81 vuoden ikäinen. Kaurinojan aviopuoliso Lydia (os. Talpiainen) kuoli 1961.

Noin 64 vuotta Sudburyn alueella asunut Kaurinoja oli syntynyt Suomessa. Hän oli Incon palveluksessa noin 30 vuotta ja ylläpiti sen jälkeen turistikämppää, kunnes jäi eläkeläiseksi. Haudattiin Lougheed hautaustoimistosta Nairn Centren hautausmaan perhehautaan sunnuntaina.

Suremaan jäi lähinnä tyttärensä Eino (Jenny) Santala, Waters Townshipissa ja mrs Emil (Helen) Kiviaho Sudburyssa, sekä neljä lastenlasta.

Pastori Mark Suokonautio suoritti ruumiin siunauksen.

SUDBURYN UUTISIA

RAMSEY-JÄRVEEN PUMPATAAN VETTÄ

Junction Creek Conservation hallinnon työnjohtajana toimiva Doug Yuill sanoi viikonlopulla, että kaupungin keskustassa sijaitsevan Ramsey-järven pinta on noussut yhdellä tuumalla marraskuun 26 päivän jälkeen, jolloin ruvettiin pumppaamaan vettä Ramsey-järveen Nepahwin-järvestä (Trout Lakesta).

Sudburyn kaupungin vesivarastona toimivan Ramsey-järven pinta laski viime kesän ja syksyn aikana 2,7 jalkaa normaalia alemmaksi. Veden vähenemisen syyksi sanottiin viime kesän aikana vallinnutta helleaaltoa.

Mr. Yuill sanoi, että Nepahwin-järven pumppuaseman kautta tulee Ramsey-järveen vettä noin 9,000 kallonaa minuutissa. Nyt ilmoitetaan Nepahwin-järven pinnan olevan noin 6 tuumaa normaalia alempana.

"FABBRON JUTUSTA" LAUSUNTO VASTA JOULUN JÄLKEEN

Ontarion korkeimman oikeuden tuomarina toimivan N. C. Fraserin sihteerin ilmoitettiin tiedoittaneen viikonlopulla, että tuomari Fraser ei mahdollisesti anna lopullista lausuntoaan käsittelemästään "eturistiriitajutusta" ennen kuin vasta joulun jälkeen.

YLIOPISTOLTA VOIDAAN VÄHENTÄÄ PROFESSOREITA

Vaikka Laurentian yliopiston virkailijat eivät ole vielä tiedoittaneetkaan siitä, että minkä alan professoreita tullaan pakkolomauttamaan, niin nyt rupeaa näyttämään hyvin ilmeiseltä, jotta tällä hetkellä yliopistolla opettajina toimivia kaikkia professoreita ei palkata lukukausivuodelle 1972—73.

Henkilökunnan vähentämisen sanotaan johtuvan suoranaisesti tulojen vähentymisestä, minkä sanotaan puolestaan johtuvan oppilaiden lukumäärän laskemisesta.

Uusia kasvoja tuli kaupungin-hallintoon

Maanantaina suoritetuissa kaupungin vaaleissa kiintyi päähuomio pormestarin valintaan. Vaikka yleensä odotettiin tiukkaa ja tasaväkistä kilpailua, niin lopulta osoittautui kuitenkin, että kolmannen kerran virkaa tavoitteleva Joe Fabbro voitti vakuuttavalla äänimäärällä — noin 1.500 äänellä lähintä kilpailijaansa Jim Gordonia joka taas sai parituhatta ääntä enemmän kuin Maurice Lamoureux.

Mr. Fabbron vaalivoittoon vaikutti epäilemättä se, kun hän oli ainoa pormestarin ehdokas joka vaati ohjelmallisesti sitä, että Incon laitoksia on verotettava kunnallisesti ja että CPR:n on vietävä ratansa pois kaupungin sydämestä. Hänen edukseen vaikutti myös se "eturistiriita-kysymys" joka Fabbroa vastaan nostettiin kaupungin "läpikulkutien" kysymyksen yhteydessä. Sudburylaiset katsoivat ilmeisesti, että mitä tahansa teknillisiä virheitä hän teki äänestäessään sitä vastaan, mr Fabbro oli sittenkin sudburylaisten yleisetujen kannalta yhtä oikeassa kuin hänen painostajansa olivat siinä asiassa väärässä.

Kontrollilautakuntaan tuli nyt valituksi kaksi uutta jäsentä: Kunnallisen bussiliikenteen hyväksi toiminut valtuusmies Murray Davidson sekä Tom Zaitz ja entiset jäsenet Jack Raftis ja Andy Roy.

Ratkaisevalla äänten enemmistöllä tuli hyväksytyksi se, että kaikki 18-vuotiaat kansalaiset, jotka ovat asuneet vähintään vuoden Sudburyssa, huolimatta siitä onko heillä omaisuutta tai eikö ole, tai asuvatko he kotona tai jossakin yksityishuoneessa, saavat seuraavissa kunnallisvaaleissa äänioikeuden.

Hydro-komissioniin tuli nyt valituksi uutena jäsenenä Roger Levert ja toisena jäsenenä vanha tekijä E. C. Dash.

Valtuusmiehiksi tuli valituksi 1. vaalipiiristä Bill Ellis ja Al Cyr. NDP:n piireissä tunnettu Wayne Pernu sai ensikertalaisena hyvän kannatuksen vaikka jäikin valitsematta; 2. vaalipiirissä ensikertalaiset Ron McNutt ja Al Solski; 3. vaalipiirissä Gerry Blais ja ensikertalaisena Ricardo de la Riva; 4. vaalipiirissä Bill Baby ja ensikertalaisena Dick DeStefano; 5. vaalipiirissä Gerv Waddell ja ensikertalaisena John McEwen ja 6. vaalipiirissä Mary Conroy ja uutena tulokkaana Doug Frith.

KAUPAT KIINNI JOULUN JÄLKEISENÄ MAANANTAINA?

New Sudburyn ja keskikaupungin suurimpien kauppaliikkeiden edustajat tiedoittivat viime viikolla pitämänsä kokouksen jälkeen, että suurin osa kauppaliikkeistä pidetään ilmeisesti suljettuna joulun jälkeisenä maanantaina, joulukuun 27 pnä.

Tänä vuonna joulupäivä lankeaa lauantaiksi ja tapaninpäivä sunnuntaiksi, minkä vuoksi esimerkiksi Canadan liittohallituksen virastot pidetään suljettuina maanantaina ja tiistaina, koska melkein kaikissa palkka- ja työehtosopimuksissa määritellään joulu- ja tapaninpäivä palkallisiksi lomapäiviksi.

TULI TUHOSI WATERSIN HOTELLIN

Sunnuntai-iltana irti päässyt tuli tuhosi Watersin hotellin, joka sijaitsi no. 17 maantie ja Livelyn tien kulmauksessa. Tulipalossa loukkaantui ainoastaan kaksi miestä, jotka pääsivät pois Copper Cliffin sairaalasta ensiavun jälkeen.

Hotellin arvoksi on ilmoitettu noin $350,000. Tulipalon alkusyytä ei oltu vielä maanantai-iltaan mennessä saatu selville ja tarkastaja Norman Sweet tulee North Baysta suorittamaan tutkimuksia

Maaherra erotettiin maakauppojen vuoksi

Helsinki — (KU). — Kiinteistökaupat johtivat Turun ja Porin läänin maaherran Esko Kulovaaran vapauttamiseen virastaan viime keskiviikkona. Valtioneuvosto käsitteli asiaa ja tasavallan presidentti teki päätöksensä ylimääräisessä esittelyssä. Kulovaara on sosialidemokraatti.

Kulovaaran laajat maakaupat ovat julkisuudessa saaneet hänet outoon valoon virka-asemassaan. Sisäministerin tiedotteessa sanotaan, että Kulovaara on kiinteimistökauppojensa yhteydessä "menetellyt maaherran virka-asemassa olevalle sopimattomalla tavalla."

"Tämän vuoksi maaherra Kulovaaran ei enää katsottu nauttivan sitä luottamusta ja arvonantoa, mitä maaherran viran asianmukainen hoitaminen edellyttää."

Turun ja Porin läänin maaherran virkaa on nimitetty hoitamaan Yrjö Aliharmi.

Maaherra Kulovaaran kerrotaan myyneen lokakuussa Turun kaupungille Taivassalossa sijaitsevan Jaakkolan tilan jonka kauppasumma oli 500,000 mk. Tässä kaupassa ei sanota olevan mitään hämärää.

Pommiräjäytyksessä kuoli 16 ihmistä

Belfast. — Katolisten omistamassa anniskelupaikassa räjähti lauantaina pommi tappaen kaikkiaan 16 ihmistä. Pääministeri Brian Faulkner sanoi räjäytystä järjettömien fanaatikkojen teoksi.

Paikkaa, missä räjäytys suoritettiin, oli vähemmistöryhmään kuuluvien katolilaisten pidetty kokoontumispaikka.

KUOLLUT

August Kaurinoja

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa perjantaina iltapäivällä, joulukuun 3 pnä 1971, olleh 81 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Lyydia (Talpiainen) Kaurinojan (kuoli 1961) rakas puoliso.

Lähinnä kaipaamaan jäi kaksi tytärtä, mrs. Eino (Jenny) Santala, Waters-kunnassa ja mrs. Emil (Helen) Kiviaho, Sudbury sekä neljä lastenlasta.

Perhehautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista, 252 Regent St. S., sunnuntaina, joulukuun 5 pnä 1971 Yhdistyneen kirkon hautausmaahan Nairn Centre.

Intian ja Pakistanin rajalla jatkuu edelleen yhteenottoja

(Jatkoa sivulta 1)

teenottona.

"Rauhan palauttamiseksi Pakistanissa on tarpeellista palauttaa demokraattiset perusvapaudet ja lopettaa demokraattisten voimien vaino Itä-Pakistanissa.

"On epäiltävää voidaanko apua antaa ulkomaisen painostuksen muodossa nykyisen tilanteen jatkuessa. Kaikki viime vaaleista (joulukuussa 1970) nousseet demokraattiset toimenpiteet olisi toteutettava — se on ainoa hyväksyttävä tie ratkaisun hyväksi."

Vastauksena hänelle esitettyyn kysymykseen mr Kosygin sanoi, että Neuvostoliitto ei ole vielä harkinnut Bangla Deshin tunnustamista. Hän lähti myöhemmin lentoteitse Osloon, Norjaan.

Trudeau ihmetteli "pula"-puheita

Toronto. — Ilmaisten luottamuksensa Canadan ekonomian tulevaisuuteen, pääministeri Pierre Trudeau esitti viime viikolla "ihmettelynsä" kommentaattoreista, jotka "vastoin melkoisessa määrässä saatuja vastakkaisia tietoja sanovat meidän olevan kauheassa pulakaudessa".

Vaikka Canada on sivuuttanut Yhdysvallat monilla talousaloilla — työttömyyttä lukuunottamatta — harvoin nähdään kiinnitettävän huomiota tämän maan voimakkaaseen taloustoimintaan kun ilmituodaan huolestuneisuus talous tilanteesta, sanoi mr. Trudeau puhuessaan italialais-liikemiespiirien yhdistyksen tilaisuudessa "Liikemiehinä . . . te olette hyvässä asemassa voidaksenne todeta Canadan ekonomian terveyden", hän sanoi.

Mr. Trudeau viittasi kansallistulon nousuun, mikä ylittää useimmat kehittyneet teollisuusmaat kulutuksen lisääntymiseen, voittojen nousuun, teollisuustuotannon kasvuun ja asuntorakennusten aloittamisen lisääntymiseen sekä siihen, että inflaatio on pienempi kuin Yhdysvalloissa.

Mutta hän myönsi, että tehdastuotteiden viennissä ja työttömyyden määrässä Canada on Yhdysvalloista jälessä.

Pääministeri Trudeau sanoi, että tärkeimmät tilastotiedot antavat hänelle luottamuksen ekonomiaan, vaikka alahuoneen opposition ja kommentaattorit eivät kiinnitä suurtakaan huomiota siihen.

"Porvaristo on hävittänyt kaikki feodaaliset, patriarkaaliset, idylliset suhteet. . . . Se on hukuttanut hurskaan haaveilun, ritarillisen innostuksen, poroporvarillisen kaihomielisyyden pyhät väreilyt itsekkään harkinnan jääkylmään veteen. Se on liottanut persoonallisuuden arvon pelkäksi vaihtoarvoksi ja asettanut lukemattomien asiakirjoilla vahvistettujen ja hyvin ansaittujen vapauksien tilalle yhden, tunnottoman kauppavapauden."

KAUNIITA KUKKIA
ystävän ja työtoverin
JOHN KUUSISTON
MUISTOLLE
Ilmari Vähäpukkinen
Jack Saarakkala
Eino Mannila
Lauri Niininen
Niilo Ristikangas
Matti Mannila
Arvo J. Kaikkonen
SUDBURY ONT.

SPRINGER PARK FURNITURE
45 ELM ST. S. PUH. 675-2271 SUDBURY
Meiltä saatte alamme tarpeita paremmilla hinnoilla.
ME VARMASTI MYYMME HALVEMMALLA koska on alhaisemmat kustannukset merkiten alhaisempia hintoja
8 KUUTIOJALAN JÄÄDYTTÄJIÄ $149.95
25 TUUMAN VÄRITELEVISIOITA $549.95
Kuvatuubi taataan 5 vuotta, vapaa huolto vuodeksi
39 TUUMAN CONTINENTAL-VUOTEITA päälaudan kanssa tavall. $79.95 — NYT $54.88
4-LAATIKON SAKSANPÄHKINÄ-PUISIA KAAPPEJA $38.95
Vuodenajan tervehdyksemme ja kiitoksemme!
7. 9. 14. 16.